

**VALSTYBINĖ KELIŲ TRANSPORTO INSPEKCIJA
PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS**

2011 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2012-02-10 Nr. 21B-1
Vilnius

I. STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮGYVENDINIMAS

Valstybinė kelių transporto inspekcija (toliau – Inspekcija) vykdydama programą „Kelių transporto plėtra, kontrolė ir priežiūra“ dalyvavo įgyvendinant Susisiekimo ministerijos 2011 m. strateginį veiklos planą, parengtą atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 metų veiklos prioritetus, Vyriausybės programos priemonių planą, Valstybės ilgalaikės raidos strategiją, nacionalinės Lisabonos strategijos įgyvendinimo programą, Ilgalaikę (iki 2025 metų) Lietuvos transporto sistemos plėtros strategiją, Nacionalinį susitarimą siekiant ekonominės ir socialinės pažangos, Lietuvos konvergencijos programą, Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją bei į kitų institucijų parengtus strateginio planavimo dokumentus, kuriuos įgyvendinant dalyvauja Susisiekimo ministerija.

Inspekcija, siekdama nustatytų strateginių tikslų bei veiklos prioritetų, atliko darbus, įgyvendinančius strateginius pokyčius savo veikloje.

Daug dėmesio skyrė administravimo paslaugų efektyvumui didinti ir vieno langelio principui taikyti, paslaugų prieinamumui didinti ir kokybei gerinti naudojant informacines ir ryšių technologijas. Ypač svarbus 2011 m. pasiekimas gerinant viešąjį administravimą buvo elektroninių paslaugų teikimas dvipusio bendradarbiavimo lygiu vežėjų ir jų naudojamų kelių transporto priemonių licencijavimo ir kelių transporto priemonių EB tipo patvirtinimo registravimo ir registravimo pratęsimo srityse. 2011 m. buvo teikiama šių sričių 92 pavadinimų elektroninės paslaugos. 2011 m. pabaigoje jomis naudojosi 2387 vežėjai (2010 m. pabaigoje – 800 vežėjų). 2010 m. pabaigoje 35 proc. visų prašymų išduoti, pratęsti, pakeisti licencijas ir (ar) jų kopijas buvo pateikta elektroniniu būdu, o 2011 m. pabaigoje – 82 proc. Reikiamą paslaugą galima užsakyti bet kuriuo paros metu, o išduodamas dokumentas kliento pageidavimu perduodamas registruotu paštu arba per kurjerį. Tokiu būdu buvo realizuota galimybė klientui neatvykus į Inspekciją suteikti reikiamą paslaugą. 2011 m. pabaigoje buvo pasirengta klientą, užsakantį elektronines paslaugas, identifikuoti naudojantis valstybės informacinių sistemų interoperabilumo sistema VAIISIS ir tokiu būdu užtikrinti paslaugą užsakančio fizinio asmens duomenų saugą naudojimą. Inspekcijos darbuotojai, klientams išduodantys juridinę galią turinčius dokumentus, galėjo gauti reikiamus duomenis iš Lietuvos Respublikoje registruotų kelių transporto priemonių, Juridinių asmenų ir Adresų registru, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos informacinės sistemos (duomenis apie sumokėtą valstybės rinkliavą ir baudas) ir techninės apžiūros įmonių informacinės sistemos TAIS. Galimybė automatiškai gauti reikiamus duomenis sudarė sąlygas nereikalauti, kad klientai pateiktų popierinius mokėjimo dokumentus, įmonių registracijos pažymėjimus, transporto priemonių registracijos liudijimus ar transporto priemonių techninės apžiūros rezultatus įrodančius dokumentus. Taip pat Inspekcija turi galimybę iš Juridinių asmenų registro gauti juridinių asmenų finansinės atskaitomybės duomenis, todėl nereikalauja pateikti įmonių balansų vežėjų finansinei būklei vertinti, jei šiuos balansus įmonės pateikusios Juridinių asmenų registru. Kompiuterizuotas egzaminų laikymas leido egzaminuojamajam vaizdingiau matyti bilieto klausimus ir užduotis, iš karto sužinoti egzamino laikymo rezultatą, egzaminatoriui sudarė galimybę egzaminuojamajam išlaikius egzaminą nedelsiant išduoti atitinkamą pažymėjimą, o Inspekcijai – egzaminus organizuoti dažniau (kelis kartus per dieną) ir sumažinti norinčiųjų laukti egzaminus eiles.

2011 m. I ketvirtį Inspekcijos interneto svetainėje buvo paskelbta išsami informacija apie galimybes visus prašymus, pasirašytus teisinę galią turinčiu saugiu elektroniniu parašu, pateikti elektroniniu paštu.

Siekdama įgyvendinti Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo nuostatas, Inspekcija toliau organizavo mokymo įstaigų vertinimus ir suteikė joms teisę organizuoti ir rengti papildomą motorinių transporto priemonių vairuotojų, nuolat pažeidžiančių Kelių eismo taisyklių reikalavimus ir už tai nubaustų administracine tvarka, įskaitant vairavimo teisės atėmimą, mokymą. 2011 metais tokia teisė suteikta aštuonioms mokymo įstaigoms, o per metus visose mokymo įstaigose (25), kurios turi teisę organizuoti ir rengti papildomą vairuotojų mokymą, mokymo kursą išklausė beveik 8500 vairuotojų pažeidėjų.

Vykdydama Susisiekimo ministerijos nurodymą dėl administracinės naštos piliečiams ir kitiems asmenims nustatymo ir įvertinimo, Inspekcija, vadovaudamasi Administracinės naštos piliečiams ir kitiems asmenims nustatymo ir įvertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. vasario 23 d. nutarimu Nr. 212, atliko tyrimą, kurio metu įvertino teikiamas elektronines administracines paslaugas. Parengtoje ataskaitoje Inspekcija pateikė išvadas ir rekomendacijas dėl administracinės naštos mažinimo ir paslaugų gerinimo.

Administracinė našta ūkio subjektams (informaciniai įpareigojimai) buvo mažinama pagal Informacinių įpareigojimų administracinės naštos verslui prioritetinėse srityse mažinimo 2011 metais papildomų skubių veiksmų sąrašą, kuriam pritarta Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo 2001 m. balandžio 27 d. posėdžio protokolu Nr. 30 (4 klausimas), ir Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos 2011–2013 m. veiklos tobulinimo planą.

Mažinant teisės aktuose nustatytus administracinius įpareigojimus, Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 2B-268 „Dėl Užsienio valstybių leidimų vykdyti tarptautinį krovinių vežimą keliais išdavimo, naudojimo ir gražinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 84-4117) buvo nustatyta nauja Užsienio valstybių leidimų vykdyti tarptautinį krovinių vežimą keliais išdavimo, naudojimo ir gražinimo tvarka, kuri galioja nuo 2011 m. lapkričio 1 d., ir panaikintas Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2005 m. rugpjūčio 25 d. įsakymas Nr. 2B-250 „Dėl Vienkartinių leidimų vykdyti tarptautinius krovinių vežimus keliais išdavimo, naudojimo ir gražinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 106-3933). Atlikus šiuos pakeitimus buvo panaikinti keturi informaciniai įpareigojimai, kurie buvo identifikuoti Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos užsakymu atliktame taikomajame moksliniame tyrime „Administracinę naštą verslui sukuriančių informacinių įpareigojimų supaprastinimo galimybės geresnio reglamentavimo kontekste“:

- pateikiant prašymą gauti leidimus nereikalaujama pateikti anksčiau išduotų privalomų gražinti leidimų (tai galima padaryti bet kuriuo metu),
- nepanaudojus leidimų nereikalaujama pateikti raštiško paaiškinimo, kuriame nurodoma leidimo nepanaudojimo priežastis,
- sugadinus leidimą nereikalaujama pateikti paaiškinimo, kuriame nurodomos leidimo sugadinimo aplinkybės,
- iš krovinius savo sąskaita vežančio vežėjo, teikiančio prašymą gauti leidimus, nereikalaujama pateikti vadovo rašto, kuriame turi būti nurodyta pagrindinė vežėjo veiklos sritis, krovinio savininkas, krovinio vežimo maršrutas, krovinių vežančios transporto priemonės (jų junginio) valstybinis (-iai) numeris (-iai) ir vairuotojo, kuris vairuos transporto priemonę, darbovietė (tai nurodoma naujoje prašymo formoje).

Kartu su šia nauja Užsienio valstybių leidimų vykdyti tarptautinį krovinių vežimą keliais išdavimo, naudojimo ir gražinimo tvarka buvo nustatyta nauja prašymo išduoti užsienio valstybių leidimų vykdyti tarptautinį krovinių vežimą keliais forma (Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2011 m. spalio 10 d. įsakymas Nr. 2B-390 „Dėl Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2010 m. lapkričio 11 d. įsakymo Nr. 2B-484 „Dėl prašymų išduoti vežimo kelių transportu veiklos dokumentus formų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2011, Nr. 124-5928) bei nustatyta Laikina leidimų, kurių pagal sutartas kvotas trūksta, išdavimo tvarka 2012 m. (Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2011 m. gruodžio 23 d. įsakymas Nr. 2B-506 „Dėl Laikinosios užsienio valstybių leidimų vykdyti tarptautinį krovinių vežimą keliais išdavimo tvarkos“ (Žin., 2011, Nr. 161-7671).

Taip pat buvo pakeisti šie teisės aktai:

Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 23 d. įsakymas Nr. 2B-515 „Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų gamybos ir perdurbimo bei motorinių transporto priemonių, priekabų, kurioms uždrausta dalyvauti viešajame eisme, remonto ir techninės ekspertizės reikalavimų ir atlikimo tvarkos patvirtinimo“, kuriuo panaikintas įpareigojimas pateikti ekspertizės pažymą Inspekcijai perdurbant atitinkamas transporto

priemonės, taip vartotojui mažinant apsilankymų Inspekcijoje skaičių ir greičiau suteikiant paslaugą. Pakeitimas naudingas suinteresuotam asmeniui siekti atlikti transporto priemonių ekspertizę. Suinteresuotam asmeniui gavus teigiamas ekspertizės išvadas Inspekcijoje paslauga suteikiama per 3 darbo dienas.

Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2010 m. spalio 19 d. įsakymas Nr. 2B-446 „Dėl Pavojingus krovinius vežančių kelių transporto priemonių sertifikavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Supaprastintos Pavojingus krovinius vežančių kelių transporto priemonių sertifikavimo tvarkos nuostatos numato, kad naujoms transporto priemonėms ADR sertifikatus bus galima išduoti neatlikus privalomosios techninės apžiūros, taip leidžiant vežėjams taupyti laiką, finansinius išteklius ir apsilankymus Inspekcijoje.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2009 m. balandžio 29 d. įsakymas Nr. 3-169 ir 2008 m. spalio 24 d. įsakymas Nr. 3-408, kuriuose apibrėžta, kas yra laikoma nauja transporto priemone. Šiuo pakeitimu įtvirtinta nuostata, kad naujoms transporto priemonėms iki 6 mėn. privalomąją techninę apžiūrą patvirtinantys dokumentai išduodami netikrinant transporto priemonės, taip siekiant palankesnių veiklos sąlygų transporto priemonių pardavėjams ir transporto priemonių savininkams.

2011 m. II ketvirtį pradėta ruošti leidimų važiuoti valstybinės reikšmės keliais didžiagabaritėmis ir (ar) sunkiasvorėmis transporto priemonėmis (jų junginiais) išdavimui, leidimus ne įteikiant vežėjui, o paskelbiant interneto svetainėje. Tuo tikslu Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai buvo pateikti pasiūlymai dėl šių leidimų išdavimo tvarkos pakeitimo.

Siekiant mažinti teisės aktų, įtvirtinančių ūkio subjektų priežiūros reikalavimus, 2011 m. buvo panaikinti:

- Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 1998 m. gegužės 1 d. įsakymas Nr. 152 „Dėl Keleivinio kelių transporto priemonių apipavidalinimo nuostatų įgyvendinimo tvarkos“ (Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2011 m. rugsėjo 1 d. įsakymas Nr. 2B-328 (Žin., 2011, Nr. 110-5222));

- Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2003 m. kovo 24 d. įsakymas Nr. 2B-114 „Dėl Įmonių, norinčių vežti keleivius arba krovinius už atlyginimą, finansinį pajėgumą įrodančių dokumentų sąrašo“ (Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2011 m. spalio 5 d. įsakymas Nr. 2B-366 (Žin., 2011, Nr. 122-5787));

- Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2002 m. sausio 18 d. įsakymas Nr. 23 „Dėl Negautų pajamų už parduotus su nuolaida bilietus tolimojo susisiekimo maršrutuose laikinos kontrolės metodikos patvirtinimo“;

- Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2004 m. gruodžio 2 d. įsakymas Nr. 2B-328 „Dėl Įmonės veiklos, susijusios su pavojingų krovinių vežimu automobilių transportu, kontrolės instrukcijos patvirtinimo“.

Buvo didinama ūkio subjektams teikiamos metodinės pagalbos ir konsultacijų apimtis. Vietoje planuotų 20 ūkio subjektų, kuriems buvo numatyta teikti metodinę pagalbą, iki 2011 m. gruodžio 31 d. ji buvo teikta 60 ūkio subjektų. Jos metu Inspekcijos pareigūnai už nustatytus pažeidimus netaikė poveikio priemonių. Buvo sudaryta galimybė kreiptis į Inspekciją prašant metodinės pagalbos ūkio subjekto tikrinimo metu. Visi Inspekcijai pateikti ūkio subjektų prašymai buvo išnagrinėti ir didžioji dalis prašiusiųjų metodinės pagalbos buvo konsultuojami.

Buvo peržiūrėti ir atnaujinti atsakymai į dažniausiai užduodamus klausimus, skelbiamus Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos interneto svetainėje.

Buvo siekiama kuo mažiau trikdyti verslą. Supaprastintos kontrolės procedūros atliekant ūkio subjektų, vežančių keleivius ir (ar) krovinius, teikiančių transporto lengvatas ir vežančių pavojingus krovinius, patikrinimus. Tai lėmė Inspekcijos pareigūnų, tiesiogiai vykdančių priežiūros funkcijas visose kontrolės srityse, darbo efektyvumo padidėjimą ir sudarė sąlygas kokybiškiau atlikti ūkio subjektų priežiūros funkcijas. Remiantis 2011 m. pradėta taikyti pareigūnų darbo laiko apskaičiavimo metodika, darbo laiko bendros sąnaudos (val.) vienam pažeidimui nustatyti per 2011 m. ketvirtą ketvirtį, palyginti su trečiu ketvirčiu, sumažėjo ir sudaro 0,7 proc.

Buvo stiprinami ir plėtojami tarpinstituciniai ryšiai Lietuvoje su tokiais institucijomis kaip Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos bei Valstybine mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos, su kuria buvo atlikti trijų vežėjų, galimai neteisėtai vežančių keleivius užsakomaisiais reisais, bendri tikrinimai ir 2011 m. rugpjūčio 15–28 d. dalyvauta akcijoje, kurios metu buvo tikrinamos keleivinės transporto priemonės, vežančios keleivius miesto ir priemiesčio reguliariais maršrutais.

Skatindama Lietuvos vežėjus laikytis nustatytų reikalavimų, Inspekcija plėtojo ir toliau stiprino patikrinimų Lietuvos keliuose sistemą, didino suderintų kontrolių su kaimyninėmis valstybėmis skaičių, ypač Lenkijos ir Latvijos pasienio ruožuose. 2011 m. Inspekcija dalyvavo 14 bendrų patikrinimų, iš kurių 8 vykdyti kartu su Lenkijos kelių transporto inspekcijos pareigūnais. 2011 m. Inspekcija kartu su kitomis *Euro Contrôle Route* (toliau – ECR) valstybėmis narėmis dalyvavo trijuose bendruose krovinių ir keleivinių transporto priemonių patikrinimuose, kurių metu buvo kontroliuojamas vairuotojų vairavimo ir poilsio režimo, transporto priemonių techninės būklės, tachografų ir greičio ribojamųjų prietaisų, keleivių ir krovinių licencijavimo tvarkos, sunkiasvorių ir pavojingų krovinių vežimo ir kitų reikalavimų laikymasis.

Vykdamt priežiūros funkcijų optimizavimo procesą, Inspekcijoje įdiegti šie pažangūs veiklos metodai:

- Inspekcija siekdama tobulinti ūkio subjektų priežiūrą atsisakė tikrinimų, susijusių su formalių reikalavimų laikymusi, t. y. keliančių mažiausią riziką saugai keliuose ir žmonių sveikatai, ir didžiausią dėmesį skyrė toms ūkio subjektų veiklos sritims, kurios kelia didžiausią grėsmę saugai keliuose ir žmonių gyvybei – vairuotojų vairavimo ir poilsio režimui, sunkiasvorių ir pavojingų krovinių gabenimui, pirminiam vairavimo mokymui. Nuo 2011 m. Inspekcijos ūkio subjektų priežiūra vykdoma vertinant ūkio subjektų keliamą riziką jiems nesilaikant teisės aktų nuostatų, daromus pažeidimus suskirstant į nesunkius, sunkius ir labai sunkius, kad patikrinimai būtų atliekami efektyviau, taupant laiką ir lėšas. Buvo atlikta ūkio subjektų rizikos analizė (atsižvelgiant į ūkio subjektų padarytų pažeidimų skaičių ir sunkumą), ūkio subjektų rizikos vertinimas ir, remiantis tuo, ūkio subjektai buvo sugrupuoti į rizikos grupes. Tokiu pagrindu buvo nustatytos prevencijos priemonės, proporcingai nukreiptos į ūkio subjektų veiklos sritis ir ūkio subjektus, kurių veikla kelia pavojų saugai keliuose, žmonių sveikatai ar gyvybei arba daro žalą visuomenei, ir parengti 2012 m. planuojamų patikrinti ūkio subjektų sąrašai;

- paruošti kontrolinių klausimynų projektai, kurie standartizuoja patikrinimo procedūrą, didina patikrinimų skaidrumą, jų efektyvumą, gerina verslo informuotumą ir skatina jį laikytis aiškiai suformuluotų reikalavimų, užtikrina, kad bus patikrinti svarbiausi reikalavimai;

- teisėkūroje įgyvendinta dviejų datų įsigaliojimo taisyklė;

- įgyvendintas deklaracijos dėl pirmųjų verslo metų principas. Inspekcija išsipareigojo pirmuosius metus veiklą vykdančioms ūkio subjektams poveikio priemones taikyti tik išimtiniais atvejais, kaip paskutinę priemonę, visuomet iš anksto įvertinus, ar teisės aktų reikalavimų laikymasis negali būti užtikrintas kitais būdais (pavyzdžiui, taikant nurodymus, konsultuojant), ir tik tuomet, kai jos yra būtinos ir neišvengiamos, siekiant užkirsti kelią žalos visuomenei, kitų asmenų interesams ar aplinkai atsiradimui, kai ši žala ar pavojus labai reikšmingi.

Inspekcija atsižvelgdama į Europos Sąjungos reglamentų nuostatas pasirengė nuo 2012 m. tikrinti 4 proc. vairuotojų, patenkančių į reglamento (EB) Nr. 561/2006 reguliavimo sritį, dirbtas dienas. Tuo tikslu 2010 m. pradėjusiame veikti Klaipėdos stacionariajame transporto priemonių kontrolės poste prie kelio A1 Vilnius–Kaunas–Klaipėda (302,5 km) pareigūnai vykdo kontrolę visą parą kiekvieną dieną, įskaitant šeštadienius ir sekmadienius. Modernizuota programinė įranga „Tachoskan“, leidžianti pareigūnams greičiau perkelti duomenis iš skaitmeninių tachografų ir vairuotojo kortelių, analizuoti didesnę duomenų apimtį.

Klaipėdos kontrolės skyriaus Stacionarusis transporto priemonių kontrolės poskyris pertvarkytas į Klaipėdos regiono departamento Transporto priemonių kontrolės skyrių ir nuo 2011 m. liepos 1 d. Stacionariojo transporto priemonių kontrolės poskyrio valstybės tarnautojai perkelti į Transporto priemonių kontrolės skyrių. Kontrolė skyriuje vykdoma ištisą parą, taip pat ir poilsio dienomis.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1860 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 17 d. nutarimo Nr. 909 „Dėl Valstybės tarnautojų kvalifikacinių klasių suteikimo ir valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo taisyklių bei Valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo kriterijų“ pakeitimo“, pasirengta valstybės tarnautojų 2011 m. veiklos vertinimui ir 2012 m. pagrindinių veiklos uždavinių (užduočių), veiklos rezultatų vertinimo rodiklių, rizikos nustatymui.

Inspekcijos viduje ir su kitomis institucijomis buvo pradėti plačiau taikyti elektroniniai dokumentai, Kelių transporto veiklos informacinėje sistemoje „Keltra“ buvo registruojami ir saugomi elektroniniai dokumentai.

II. STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Susisiekimo ministerijos misija – sukurti susisiekimo sistemą, atitinkančią Europos Sąjungos (toliau – ES) politikos pagrindinius principus, tikslus ir kriterijus; rekonstruoti ir modernizuoti susisiekimo infrastruktūrą; sudaryti palankias sąlygas verslo ir socialinei plėtrai, skaidriai konkurencijai.

Inspekcija, vykdydama savo programą „Kelių transporto plėtra, kontrolė ir priežiūra“, siekė šių svarbiausių strateginių Lietuvos transporto sistemos plėtros tikslų:

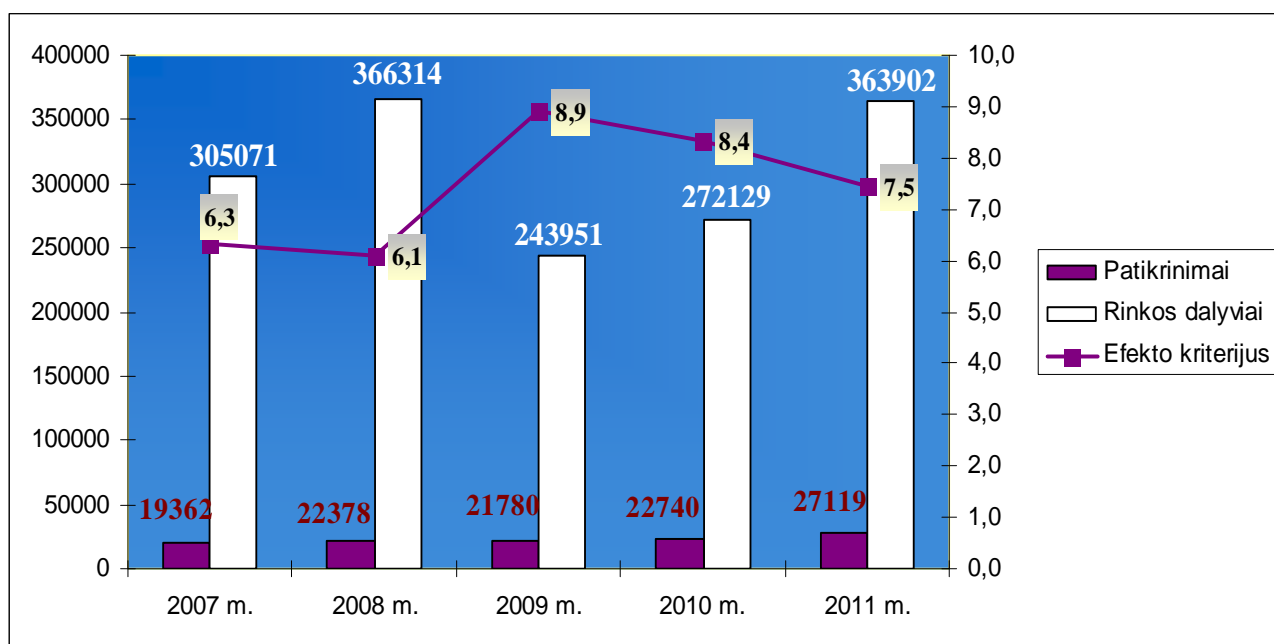
- eismo saugos ir transporto saugumo didinimo;
- poveikio aplinkai mažinimo;
- viešųjų (administracinių) paslaugų kokybės gerinimo verslui ir visuomenei, administracinės naštos verslui mažinimo ir verslui palankios aplinkos kūrimo.

Inspekcijos strateginis tikslas (kodas 04) – užtikrinti vienodas ir palankias kelių transporto verslo sąlygas, gerinti saugą kelių transporte ir mažinti neigiamą įtaką aplinkai.

Transportas ir toliau išlieka vienas svarbiausių verslo sektorių Lietuvos ekonomikoje – pagal pridėtinės vertės kūrimo apimtį šis sektorius lenkia tokius Lietuvai svarbius sektorius kaip žemės ūkis, statyba, energetika ir per š. m. 9 mėn. siekė 11,5 proc. BPV. Tokių Lietuvos transporto sektoriaus išitvirtinimą lemia palanki geografinė padėtis, gana stipri infrastruktūra ir techninė bazė. 2011 m. fiksuoti teigiami pokyčiai. Visų transporto rūšių krovinių apyvarta, palyginti su 2010 m., padidėjo 10,9 proc., o krovinių vežimas – 6,3 proc.: tarp jų kelių transporte krovinių apyvarta padidėjo 9,8 proc., krovinių kiekis – 2,9 proc.

Kelių transportas yra išskirtinė Lietuvos transporto sistemos sritis, nes automobilių keliais vežama apie pusė visų krovinių ir apie 98 proc. keleivių. Inspekcija, reguliuodama komercinį kelių transportą ir su juo susijusią veiklą, vykdydama valstybinę priežiūrą ir kontrolę, siekia užtikrinti vienodas konkurencines sąlygas visiems kelių transporto verslo subjektams. Kontroliuodama vairuotojų darbo ir poilsio režimo reikalavimų laikymąsi, transporto priemonių techninę būklę, maksimalius leistinus matmenis ir svorį bei atlikdama kitus patikrinimus, Inspekcija siekia prisidėti prie eismo saugumo gerinimo ir neigiamo poveikio aplinkai mažinimo.

Efektų vertinimo kriterijus – saugos kelių transporte, aplinkos apsaugos ir sąžiningos konkurencijos tikslais patikrintų ūkio subjektų ir visų su kelių transporto veikla susijusių sąlyginių rinkos dalyvių santykis iki 10 proc. Kriterijus pasirinktas toks, kad parodytų konkrečiomis Inspekcijos pastangomis pasiektą rezultatą. Efektų vertinimo kriterijus susijęs su Inspekcijos programos tikslais ir atspindi išvestinius įvairių Inspekcijos sričių veiklos rodiklius. 2011 m. pasiekta tinkama šio kriterijaus reikšmė – 7,5 proc.

1 pav. Saugos kelių transporte, aplinkos apsaugos ir sąžiningos konkurencijos tikslais patikrintų ūkio subjektų skaičius ir visų sąlyginių rinkos dalyvių skaičius

Programa turi du tikslus:

1. pirmasis programos tikslas – gerinti kelių transporto veiklos sąlygas ir administracinių paslaugų teikimą, siekiant tenkinti kelių transporto ūkio subjektų poreikius;
2. antrasis programos tikslas – užtikrinti nustatytų kelių transporto srities reikalavimų laikymąsi ir vykdyti pažeidimų prevenciją.

Inspekcija, vykdydama pirmąjį programos „Kelių transporto plėtra, kontrolė ir priežiūra“ tikslą (gerinti kelių transporto veiklos sąlygas ir administracinių paslaugų teikimą, siekiant tenkinti kelių transporto ūkio subjektų poreikius) išduoda juridinę galią turinčius su kelių transporto veikla susijusius dokumentus. Kiekvienas Inspekcijos išduodamas juridinę galią turintis dokumentas atitinkamam kelių transporto veiklos rinkos dalyviui suteikia teisę teisėtai dalyvauti rinkoje, t. y. atlikti tam tikrus veiksmus, susijusius su kelių transporto veikla. Vykdamas antrąjį Inspekcijos programos tikslą (užtikrinti nustatytų kelių transporto srities reikalavimų laikymąsi ir vykdyti pažeidimų prevenciją), atliekamais patikrinimais siekiama užtikrinti vienodas kelių transporto verslo konkurencines sąlygas. Tikrinant su kelių transporto veikla susijusius rinkos dalyvius, taip pat ir užsienio vežėjus, buvo siekiama sudaryti vienodas ir palankias konkurencines sąlygas laisvai ir saugiai vežti keleivius bei krovinius, mažinti neigiamą poveikį aplinkai Lietuvoje. Reaguodama į rinkos dalyvių skaičių ir jų aktyvumo kaitą, Inspekcija, siekdama neapsunkinti naštos verslui, atitinkamai derina patikrinimų sritis ir apimtį.

1-asis programos tikslas

Siekiant įgyvendinti pirmąjį programos tikslą nustatyti 4 uždaviniai:

1. tobulinti teisinę bazę ir vidaus administravimą atstovauti Lietuvai ES institucijose;
2. teikti kokybiškas ir reikalavimus atitinkančias paslaugas kelių transporto ir su juo susijusios veiklos atstovams, konsultuoti veiklos klausimais;
3. vystyti elektroninės erdvės galimybių naudojimą paslaugoms teikti ir keistis informacija;
4. įgyvendinti Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo nuostatas.

Įgyvendinant pirmojo tikslo uždavinius 2011 m. buvo vykdomos šios priemonės:

1. rengiami teisės aktai ir jų projektai, Lietuvos derybinės pozicijos ES institucijoms, vykdomas vidaus administravimas;

2. nagrinėjami pareiškėjų pateikti prašymai, vertinama jų atitiktis patekimui į rinką, išduodami juridinę galią turintys dokumentai;
3. teikiama Inspekcijos reguliavimo srities verslo atstovams ir visuomenei naudinga informacija;
4. plėtojamos elektroninių paslaugų teikimo galimybės, užtikrinamas informacinių sistemų veikimas ir sąveikumas, vykdomos informacijos gavimo ir teikimo elektroniniais kanalais sutartys ;
5. organizuojamas kelių transporto vežėjų elektroninio registro informacinės sistemos kūrimas;
6. analizuojamos vežėjų išlaidų (negautų pajamų) ataskaitos, kompensuojamos šios išlaidos.

Atlikti darbai tobulinant kelių transporto veiklos sąlygas

Siekdama gerinti viešąjį administravimą ir kokybiškai vykdyti pavestas funkcijas 2011 m. Inspekcija naudojo šiuolaikinių informacinių technologijų ir telekomunikacijų galimybes. Inspekcijoje 2011 m. viešojo administravimo funkcijoms vykdyti buvo naudojamos dvi informacinės sistemos – Skaitmeninių tachografų kortelių personalizavimo ir apskaitos valstybės informacinė sistema „Skaitis“ (toliau – IS „Skaitis“) ir bandomosios eksploatacijos etape – Kelių transporto veiklos informacinė sistema „Keltra“ (toliau – IS „Keltra“). Inspekcijos veiklos vidaus administravimui buvo naudojamos dvi informacinės sistemos – IS „Keltra“ komponentas „Dokumentų valdymo ir teisės aktų projektų rengimas“ (toliau – DVS) ir lokalių kompiuterinių programų sistema. Kad šios informacinės sistemos veiktų, buvo naudojamas Inspekcijos teritorinis kompiuterių tinklas, tarnybinės stotys ir kompiuterizuotos darbo vietos. Tam, kad informacinės technologijos ir telekomunikacijos duotų naudos, didelis dėmesys buvo skirtas jų valdymui ir saugiam veikimui.

2011 m. trečiosios kategorijos IS „Skaitis“, skirta skaitmeninių tachografų kortelėms išduoti ir jų galiojimo būklei nustatyti, iš viso naudojosi 62 Inspekcijos valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis (toliau – darbuotojai), iš jų – 31 paslaugas klientams teikiantys, 23 kontrolės funkcijas vykdančios, 8 administracijos ir su IS „Skaitis“ veikimu ir administravimu susiję darbuotojai. Automatiškai buvo vykdomi duomenų apie kelių transporto vairuotojams išduotas skaitmeninių tachografų korteles ir jų galiojimo būklę mainai su kitų ES šalių atitinkamomis institucijomis. Centralizuotos duomenų bazės pagrindu veikianti IS „Skaitis“ sudarė sąlygas vairuotojams prašymus dėl skaitmeninio tachografo kortelės pateikti ir kortelę gauti bet kuriame Inspekcijos struktūriniame padalinyje, Inspekcijos darbuotojams – neišduoti vairuotojui kelias vienu metu galiojančias korteles, Inspekcijos kontrolės pareigūnams – patikrinti bet kokios skaitmeninio tachografo kortelės būklę ir nustatyti jos savininką. Skaitmeninio tachografo kortelę gauti pageidaujantys juridiniai asmenys galėjo naudotis elektronine paslauga dvipusės sąveikos lygiu (prašymą pateikti internetu, o pranešimą apie prašymo įvykdymą ar jo atmetimą gauti elektroniniu paštu) ir į Inspekciją atvykti tik vieną kartą – atsiimti kortelę. IS „Skaitis“ pokyčiams realizuoti buvo panaudota 165 tūkst. Lt investicijų lėšų.

Nuo 2011 m. pradžios paslaugų teikimo ir kontrolės funkcijoms vykdyti bandomosios eksploatacijos etape buvo naudojama antros kategorijos IS „Keltra“. Naudojant šią informacinę sistemą kelių transporto veiklą vykdančioms asmenims (toliau – klientai) buvo teikiamos juridinę galią turinčių dokumentų išdavimo paslaugos (naudojami IS „Keltra“ komponentai „Licencijavimas“, „Veiklos apskaita“, „Techninė priežiūra“, „Ūkinė ir buhalterinė apskaita“, „Mokymas kelių transporte“, „Bendroji (valdančioji) dalis“) ir fiksuojami klientų veiklos kontrolės rezultatai (naudojami IS „Keltra“ komponentai „Kelių transporto veiklos kontrolė“, „Bendroji (valdančioji) dalis“). 2011 m. iš viso IS „Keltra“ naudojosi 129 darbuotojai, iš jų – 53 paslaugas klientams teikiantys, 68 kontrolės funkcijas vykdančios, 8 administracijos ir su IS „Keltra“ veikimu ir administravimu susiję darbuotojai. Centralizuotų duomenų bazių pagrindu veikianti IS „Keltra“ sudarė galimybę klientams paslaugas užsakyti internetu, o Inspekcijos parengtus dokumentus atsiimti visuose Inspekcijos paslaugų administravimo skyriuose. Centralizuotas IS „Keltra“ veikimas leido Inspekcijos darbuotojams pagerinti veiklą, t. y. operatyviai matyti reikimus duomenis ir įsitikinti jų teisingumu, sekti paslaugos vykdymo eigą, operatyviai gauti informaciją

apie klientui Inspekcijos išduotus kitus dokumentus ar suteiktas teises, paslaugos vykdymo metu formuoti prašymų, suteiktų paslaugų ir išduotų dokumentų registrus.

2011 m. IS „Keltra“ automatiškai gavo duomenis ne tik iš valstybės ir žinybinių registrų ar kitų informacinių sistemų, bet ir pati automatiškai perdavinėjo duomenis Lietuvos Respublikoje registruotų kelių transporto priemonių registruir ir techninės apžiūros informacinei sistemai TAIS, parengė duomenų siuntas Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos, Statistikos departamentui, Lietuvos vežėjų asociacijai „Linava“. Kontrolės funkcijas vykdančios pareigūnai IS „Keltra“ naudojo jungdamiesi tiek iš Inspekcijos patalpose esančių stacionarių kompiuterių, tiek esant bet kuriame Lietuvos Respublikos teritorijos taške iš mobilių kompiuterių. Nuotoliniu būdu naudojant saugų mobilųjį ryšį prie IS „Keltra“ 2011 m. galėjo jungtis 40 mobilių kompiuterių. Kontrolės pareigūnai IS „Keltra“ galėjo fiksuoti ne tik kontrolės rezultatus, bet ir kontrolės vykdymui gauti kitus IS „Keltra“ tvarkomus duomenis (pvz., išduotų licencijų, leidimų, sertifikatų, pažymėjimų ir kitokių išduotų dokumentų duomenis). Per 2011 m. buvo užregistruoti 36 IS „Keltra“ pokyčiai, įdiegti 3 pokyčiai. Šiems pokyčiams įdiegti buvo panaudota 16,94 tūkst. Lt investicijų lėšų. 2011 m. gruodžio 23 d. IS „Keltra“ buvo priimta kaip tinkama eksploatuoti valstybės informacinė sistema ir įregistruota Valstybės informacinių sistemų kompiuteriniame apskaitos žurnale.

2011 m. DVS buvo naudojama Inspekcijos gaunamiems, siunčiamiems ir vidaus raštams registruoti, pavedimams formuoti ir jų vykdymo kontrolei. DVS naudojo 163 darbuotojai (2010 m. – 154 darbuotojai). DVS buvo naudojama ne tik paprastųjų, bet ir elektroniniu parašu pasirašytiems dokumentams registruoti. 2011 m. Inspekcija tik elektroniniu parašu pasirašytais dokumentais keitėsi su Susisiekimo ministerija, Informacinės visuomenės plėtros komitetu prie Susisiekimo ministerijos, kitomis Susisiekimo ministerijai pavaldžiomis institucijomis. Galimybę naudotis elektroniniais parašais turėjo Inspekcijos administracija, struktūrinių padalinių vadovai ir raštus registruojantys Bendrojo skyriaus darbuotojai.

2011 m. Inspekcijos teritorinis kompiuterių tinklas jungė Inspekcijos centrinėje būstinėje, Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio ir Šiaulių regionų departamentuose bei Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Utenos kontrolės skyriuose ir Klaipėdos regiono departamento Transporto priemonių kontrolės skyriuje veikiančius lokalius kompiuterių tinklus (iš viso 11 lokalių kompiuterių tinklų). Per 2011 m. stabiliai veikiantis Inspekcijos teritorinis kompiuterių tinklas leido Inspekcijos struktūriniuose padaliniuose veikiančias kompiuterizuotas darbo vietas registruoti vienoje Inspekcijos informacinių sistemų naudotojų duomenų bazėje, teikti interneto, elektroninio pašto, duomenų perdavimo ir naudojimosi informacinėmis sistemomis paslaugas. Siekiant užtikrinti saugų ir nepertraukiamą Inspekcijos teritorinio kompiuterių tinklo veikimą Informacinių technologijų specialistai kompiuterių tinklo monitoringo programine įranga „Tivoli Netview“ nuolat kontroliavo, ar kompiuterių tinklas veikia tinkamai. Su šia įranga gauti pranešimai apie duomenų perdavimo, tarnybinių stočių, kompiuterizuotų darbo vietų įrangos veikimo sutrikimus leido iš anksto imtis priemonių, kad būtų užtikrintas informacinių sistemų veikimo nepertraukiamumas, o kompiuterių tinklo apkrovimo stebėjimas leido nustatyti netinkamo naudojimosi internetu atvejus ir imtis atitinkamų priemonių tokiems atvejams pašalinti. Inspekcijos patalpose esančių tarnybinių stočių veikimo stebėjimui buvo naudojama programinė įranga „IBM Director“.

2011 m. Inspekcijoje buvo 363 kompiuteriai (255 stacionarūs, įskaitant egzaminavimo klasėms skirtus 71, ir 108 nešiojamieji (2010 m. – 374 kompiuteriai (266 stacionarūs, įskaitant egzaminavimo klasėse esantį 71 kompiuterį, ir 108 nešiojamieji), veikė 20 tarnybinių stočių, 11 lokalių tinklų ir Inspekcijos teritorinis kompiuterių tinklas. Visuose stacionariuose kompiuteriuose buvo įdiegta galimybė naudotis internetu ir elektroniniu paštu. Inspekcijoje interneto ryšys buvo naudojamas ir kaip ryšio priemonė su valstybės ir žinybiniais registrais, kitomis informacinėmis sistemomis ir duomenų bazėmis. Naudojimas elektroninio pašto galimybe sudarė geras sąlygas nuolat teikti licencijavimo duomenis Valstybinei mokesčių inspekcijai, vežėjų asociacijai „Linava“, kitiems juridiniams asmenims, žiniasklaidai, gauti duomenis iš kitų juridinių asmenų. Duomenų

mainams su Susisiekimo ir Finansų ministerijomis, VI „Regitra“, ES sistema „Tachonet“ buvo naudojama saugiu valstybės duomenų perdavimo tinklu.

Per 2011 m. buvo peržiūrėti ir parengti nauji 22 informacinių technologijų naudojimą Inspekcijoje reglamentuojantys teisės aktai.

2011 m. Inspekcija gavo finansavimą iš ES struktūrinių fondų lėšų naujai Ūkio subjektų, susijusių su kelių transportu, stebėsenos ir informavimo informacinei sistemai „Vektra“ (toliau – IS „Vektra“) sukurti, įteisino IS „Vektra“ nuostatus ir IS „Vektra“ duomenų saugos nuostatus. IS „Vektra“ kūrimo darbai vyks 2012–2014 m.

2011 m. Inspekcija parengė dar vieną investicijų projektą „e. VKTI“ dėl IS „Skaitis“ ir IS „Keltra“ teikiamų paslaugų perkėlimo į elektroninę erdvę ir su šiuo projektu dalyvauja konkurse gauti finansavimą iš ES struktūrinių fondų. Projektu siekiama sukurti ir modernizuoti dar 24 elektronines paslaugas, skirtas ūkio subjektams, dalyvaujantiems vežimo kelių transportu rinkoje.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2011 m. rugsėjo 12 d. įsakymu Nr. 3-541 „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. liepos 28 d. įsakymo Nr. 3-285 „Dėl Ilgalaikės (iki 2025 metų) Lietuvos transporto sistemos plėtros strategijos priedo projektų detalizavimo“ pakeitimo“ (Žin., 2011, Nr. 121-5728) į Ilgalaikės (iki 2025 metų) Lietuvos transporto sistemos plėtros strategijos priedo infrastruktūros modernizavimo darbų „Kiti projektai“ projektų sąrašą įtrauktas naujas projektas „Viešojo transporto kelionės duomenų informacinė sistema“, už kurio įgyvendinimą atsakinga Inspekcija. Šiuo metu Inspekcija parengė paraišką dėl šio projekto įtraukimo į Ekonomikos augimo veiksmų programos 3 prioriteto „Informacinė visuomenė visiems“ įgyvendinimo priemonės Nr. VP2-3.1-IVPK-03-V „Intelektualios valdymo sistemos“ valstybės projektų sąrašą. Projekto tikslas – sukurti vartotojui kelionės viešuoju transportu planavimo elektroninę paslaugą. Vartotojui bus teikiama informacija apie visų transporto rūšių maršrutus.

Inspekcijos reguliavimo srityje 2011 m. buvo 4807 įmonių, vykdančių keleivių ir krovinių vidaus ir tarptautinius vežimus, 316 vairavimo mokyklų, 10 techninės apžiūros įmonių ir 68 jų stotys, 13 ekspertizės įmonių, 44 tachografų dirbtuvės.

Keleivių vežėjai 2011 m. pabaigoje turėjo 373 Bendrijos licencijas vežti keleivius ir 1074 Bendrijos licencijų kopijas, 405 licencijas verstis keleivių vežimu autobusais vidaus maršrutais ir 1443 šių licencijų kopijas. Per metus vežėjų, turinčių Bendrijos licencijas vežti keleivius, skaičius padidėjo 2,75 proc., autobusų, turinčių šių licencijų kopijas, – 7,19 proc. Vežėjų, turinčių licencijas verstis keleivių vežimu autobusais vidaus maršrutais, skaičius padidėjo 1,50 proc., tačiau autobusų, turinčių šių licencijų kopijas, skaičius sumažėjo 4,06 proc. Nuo 2003 m. Inspekcija licencijavo keleivių vežimo lengvaisiais automobiliais užsakomaisiais reisais tolimojo ir tarptautinio susisiekimo maršrutais veiklą. 2007 m. ši veikla buvo labai suaktyvėjusi, tačiau nuo 2008 m. licencijų korteles turinčių lengvųjų automobilių skaičius ėmė mažėti. Nuo 2011 m. gruodžio 4 d. keleivių vežimo lengvaisiais automobiliais veikla nelicencijuojama.

2011 m. pabaigoje 4071 vežėjas turėjo Bendrijos leidimus vežti krovinius ir 24503 kelių transporto priemones, turinčias šių licencijų kopijas, iš kurių 79,82 proc. – „Euro“ ekologinius reikalavimus atitinkantys sunkvežimiai. Per metus Bendrijos licencijas vežti krovinius turinčių vežėjų skaičius padidėjo 6,18 proc., o kelių transporto priemonių, turinčių šių licencijų kopijas, – 12,85 proc. 2011 m. pabaigoje licencijas verstis krovinių vežimu vidaus maršrutais turėjo 2338 vežėjų, kurie eksploatavo 4778 kelių transporto priemones, turinčias šių licencijų kopijas. Šių vežėjų skaičius padidėjo 6,27 proc., o kelių transporto priemonių skaičius padidėjo 0,61 proc.

Pagal tarptautinius susitarimus ir mišrių komisijų protokolus 2011 m. leidimais vykdyti tarptautinius keleivių ir krovinių vežimus keliais pasikeista su 31 valstybe. Užsienio valstybėms perduota 289095 leidimai (20,43 proc. daugiau nei 2010 m.), iš kitų valstybių gauta 324013 leidimų (21,56 proc. daugiau nei 2010 m.). 2011 m. išdavė 305207 leidimus (30,94 proc. daugiau nei 2010 m.). Toks didelis kiekis leidimų buvo išduotas tik 2008 m. (317134 leidimai).

Inspekcijos reguliavimo srityje 2011 m. pabaigoje buvo 383 tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutai, keleivius jais vežė 48 vežėjai. Vežėjų skaičius, palyginti su 2010 m. pabaiga, išliko toks pat, tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutų skaičius šiek tiek sumažėjo (2010 m. pabaigoje buvo 387 maršrutai). Maršrutų skaičius sumažėjo nutraukus

eismą maršrutais, kuriais vežti keleivius atsisakė vežėjai, o dėl ypač mažų keleivių srautų tolesnis jų funkcionavimas atrodė netikslingas.

Administruojamų tarptautinio reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutų skaičius šiuo metu stabilus. 2011 m. pabaigoje buvo 155 (2010 m. pabaigoje – 156) administruojami tarptautinio reguliaraus susisiekimo maršrutai, kuriems leidimai išduoti pagal dvišales ir daugiašales tarptautines sutartis kelių transporto srityje bei Europos Sąjungos reglamentus.

2011 m. 14,04 proc. padidėjo kelionės lapų vienkartinėms tarptautinėms kelionėms autobusais poreikis. Jei 2010 m. Inspekcija išdavė 10,3 tūkst. kelionės lapų, tai 2011 m. buvo išduota 11,7 tūkst. kelionės lapų. Pagal išduotų kelionės lapų skaičių pasiektas 2008 m. lygis, kai buvo išduota 11,6 tūkst. kelionės lapų.

2011 m. įvairių kategorijų transporto priemonių vairuotojų pirminį mokymą vykdė 316 vairavimo mokyklų. Palyginti su 2010 metais, vairavimo mokyklų skaičius šiek tiek sumažėjo (14 vairavimo mokyklų).

2011 m. atliktos 159 vairavimo mokyklų vairuotojų mokymo bazių ekspertizės (83 mokymo patalpos ir 76 vairavimo mokymo aikštelės) bei dviejų mokymo įstaigų, vykdančių asmenų, susijusių su pavojingų krovinių vežimu, mokymą, atitikties vertinimai. Didesnį nei planuota ekspertizių skaičių, lėmė tai, kad pasikeitė ekspertizių skaičiavimo metodika (atskiri mokymo objektai sumuojami), vairavimo mokyklos neprognozuojamai keitė mokymo objektus, ypač vairavimo mokymo aikšteles. Taip pat tam turėjo įtakos ir nauji reikalavimai vairavimo mokykloms, be to, dalis ekspertizių atliktos pakartotinai, nes septynių mokymo patalpų ir devynių vairavimo mokymo aikštelių ekspertizės pirmą kartą buvo įvertintos neigiamai.

Pagal vairavimo mokyklų mokymo bazių ekspertizių išvadas, Inspekcijos nustatyta tvarka suteikta teisė vykdyti vairuotojų pirminį mokymą 166 vairavimo mokykloms (daliai vairavimo mokyklų Inspekcijos viršininko įsakymai pakeisti dėl vairavimo mokyklos teisinės formos, pavadinimo keitimo ar veiklos papildymo). Nors bendras vairavimo mokyklų skaičius sumažėjo, tačiau 2011 metais net 11-kai naujų įmonių ir įstaigų (vairavimo mokyklų) suteikta teisė vykdyti vairuotojų pirminį mokymą (trimis mažiau negu 2010 metais). Šie skaičiai rodo, kad nauji reikalavimai vairavimo mokykloms iš esmės didesnės įtakos jų skaičiui neturėjo.

Be vairavimo mokyklų mokymo bazių ekspertizių, 2011 metais atlikta 10 mokymo įstaigų, siekiančių vykdyti vairuotojų papildomą mokymą, vertinimų.

Respublikos aukštosiose mokyklose vairuotojų mokytojų ir vairavimo instruktorių pirminis mokymas buvo vykdomas pagal pakoreguotas šių vairavimo mokyklų darbuotojų mokymo programas, atsižvelgiant į naujų teisės aktų, reglamentuojančių vairuotojų pirminį mokymą, reikalavimus. Vilniaus pedagoginio universiteto Profesinių kompetencijų tobulinimo institutas nesurinko nė vienos mokymo grupės, todėl sutartis dėl kursų organizavimo su šia mokymo įstaiga bendru sutarimu buvo nutraukta. Šiuo metu pirminiai ir periodiniai mokymo kursai vairuotojų mokytojams ir vairavimo instruktoriams organizuojami septyniose aukštosiose mokyklose.

2011 m. vairuotojų mokytojams ir vairavimo instruktoriams išduoti 439 specialių kursų baigimo liudijimai, tai maždaug atitinka planuotus duomenis.

Įgyvendinant strateginiame veiklos plane nustatytus vertinimo kriterijus ir siekiant užtikrinti tinkamas kelių transporto verslo plėtros sąlygas bei konkurencines galimybes, Inspekcija sėkmingai egzaminavo asmenis, susijusius su pavojingų krovinių vežimu automobilių transportu bei licencijuojama kelių transporto veikla.

Ekonominės sąlygos ir su tuo susijusios problemos padidino transporto priemonių vairuotojų (profesionalų) imigraciją iš trečiųjų šalių, todėl planuoti kriterijai, susiję su vairuotojų liudijimų išdavimu, išaugo. 2011 m. Inspekcija išdavė 1959 vairuotojų liudijimus ir jų kopijas vežėjams, įdarbinusiems vairuotojus ne Europos Sąjungos valstybių piliečius, tai dvigubai daugiau nei buvo planuota.

Situacija, susijusi su asmenų egzaminavimu, iš esmės yra stabili, tačiau lyginant 2011 metų duomenis su 2010 metų duomenimis galima pastebėti, kad 2011 metais egzaminuotų licencijuojamai kelių transporto veiklai vadovujančių asmenų skaičius išaugo, tačiau taip nėra. Šiuo atveju pasikeitė egzaminų skaičiavimo metodika, t. y. vertinama kiekviena laikyta dalis

atskirai. Ekonominės sąlygos – svarbiausias veiksnys, nuo kurio priklauso vairuotojų liudijimų ir jų kopijų išdavimas vežėjams, įdarbinusiems vairuotojus ne Europos Sąjungos valstybių piliečius. Po dvejų metų nuosmukio, 2011 m. vežėjai įdarbino daugiau vairuotojų iš trečiųjų šalių. Vairuotojų liudijimų ir jų kopijų išdavimo planuotos užduotys įvykdytos beveik 200 procentų, t. y. vairuotojo liudijimų poreikis padidėjo 2,1 karto. Įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1072/2009 dėl bendrųjų patekimo į tarptautinio krovinių vežimo kelių transportu rinką taisyklių priemonių, susijusių vairuotojo liudijimo išdavimu, nuostatas, 2011 m. organizuota naujo vairuotojo liudijimo blanko gamyba ir pradėtas šių blankų naudojimas.

Inspekcija vykdydama kortelių išdavimo centro (angl. CIA – *Card Issuing Authority*) funkcijas 2011 metais išdavė 11554 tachografo korteles, iš kurių 10874 (94,1 proc.) vairuotojo korteles, 554 (4,8 proc.) įmonės korteles ir 89 (0,8 proc.) dirbtuvių korteles.

Vykdydama kelių transporto priemonių techninę priežiūrą, Inspekcija dalyvauja rengiant ir įgyvendinant saugaus eismo kelių transporte ir kelių transporto priemonių techninės politikos programas, atlieka transporto priemonių ir jų sudėtinųjų dalių atitikties įvertinimą, organizuoja kelių transporto priemonių techninių ekspertizių atlikimą, formuoja privalomosios techninės apžiūros organizavimo principus, sprendžia privalomosios techninės apžiūros atlikimo technologijų, vienodų kontrolės būdų taikymo, vienodo teisės aktų reikalavimų interpretavimo klausimus, kartu su kitomis valstybės institucijomis įgyvendina transporto priemonių neigiamo poveikio aplinkai mažinimo politiką.

Įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 23 d. nutarimą Nr. 461 „Dėl vienodų techninių nurodymų ratinėms transporto priemonėms, įrangai ir dalims, kurios gali būti sumontuotos ir (arba) naudojamos ratinėse transporto priemonėse, priėmimo ir pagal šiuos nurodymus išduotų patvirtinimo abipusio pripažinimo sąlygų nuostatų įgyvendinimo“, 2011 m. išduoti 24 informaciniai pranešimai pagal JT/EEK sutarties „Dėl vienodų techninių nurodymų ratinėms transporto priemonėms, įrangai ir dalims, kurios gali būti sumontuotos ir (arba) naudojamos ratinėse transporto priemonėse, priėmimo“ ir pagal šiuos nurodymus išduotų patvirtinimo abipusio pripažinimo sąlygų nuostatų (Ženevos sutartis) taisykles ir sertifikatų pagal EB direktyvas. Sudėtinųjų dalių sertifikavimas pagal tarptautinius reikalavimus atveria Lietuvos gamintojams Europos Bendrijos bei kitų šalių rinkas ir sudaro prielaidas konkurencingam ir kokybiškam produktui patekti į kitas rinkas.

Susisiekimo ministerija 2004 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. 3-45 pavedė Inspekcijai vykdyti Europos sutartyje dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo keliais (ADR) nurodytos kompetentingos institucijos funkcijas transporto priemonių konstrukcijos ir tinkamumo patvirtinimo srityje. 2011 m. išduoti 1229 ADR sertifikatai transporto priemonėms, vežančioms pavojingus krovinius. Vežėjams taip pat išduoti 2108 ATP sertifikatai transporto priemonėms, vežančioms greitai gendančius produktus.

Įgyvendinant 2002 m. birželio 13 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1360/2002 septintąjį kartą derinant su technikos pažanga Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3821/85 „Dėl kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų“, 2011 m. buvo išduoti 48 leidimai tachografų dirbtuvėms.

Parengti 47 teisės aktai, parengta ar suderinta apie 17 LR pozicijų ES institucijose nagrinėjama klausimais. Buvo dalyvauta 14 Europos Tarybos ir Europos Komisijos darbo grupių posėdžių.

Vykdam 2001 m. sausio 17 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą Nr. 44 „Dėl transporto priemonių ir sudėtinųjų transporto priemonių dalių atitikties įvertinimo“, 2011 metais buvo išduota 316 pažymų dėl atskiro leidimo eksploatuoti numerio (LEN'o) suteikimo, 149 nacionalinis tipo patvirtinimo sertifikatas (įskaitant naujo tipo ir tipo pratęsimo patvirtinimą) bei 316 pranešimų apie transporto priemonės tipo registravimą (įskaitant naujo EB tipo patvirtinimo ar EB tipo patvirtinimo pratęsimo registravimą).

2-asis programos tikslas

Siekiant įgyvendinti antrąjį programos tikslą nustatyti 4 uždaviniai:

1. vykdyti įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių kelių transporto veiklą, laikymąsi;
2. užtikrinti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 561/2006 nuostatų laikymąsi;
3. padėti kelių transporto ūkio subjektams laikytis teisės aktų reikalavimų;
4. stiprinti tarptautinę kontrolės srities partnerystę ir tarpžinybinį bendradarbiavimą.

Įgyvendinant antrojo tikslo uždavinius 2011 m. buvo vykdomos šios priemonės:

1. kontroliuojami ūkio subjektai ir kelių transporto priemonės;
2. tikrinamas vairuotojų darbo dienų vairavimo ir poilsio režimo laikymasis;
3. konsultuojami ūkio subjektai, skleidžiama informacija pažeidimų prevencijos tikslais;
4. bendradarbiaujama su Lietuvos ir užsienio valstybių kompetentingomis institucijomis, keičiamasi informacija ir patirimi apie kontrolę.

Inspekcija, vykdydama jai pavestas ūkio subjektų priežiūros funkcijas ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu (Žin., 1999, Nr. 60-1945; 2006, Nr. 77-2975) (toliau – Viešojo administravimo įstatymas) nustatytus ūkio subjektų veiklos priežiūros principus, 2011 m. siekė užtikrinti, kad būtų laikomasi teisės aktų reikalavimų, bei sumažinti prižiūrimų ūkio subjektų pažeidimų skaičių. Tuo tikslu iš viso per 2011 m. Inspekcijos pareigūnai atliko 694 planinius patikrinimus ir 27 neplaninius ūkio subjektų patikrinimus, kurių didžiausią skaičių – 571 – sudarė keleivius ir (ar) krovinius vežančių ir (ar) su pavojingų krovinių vežimu, jų pakrovimo ir (ar) iškrovimu bei laikinu sandėliavimu susijusių įmonių patikrinimai. Pažymėtina, kad siekdama efektyvesnio kontrolės procedūrų atlikimo Inspekcija 2011 m. dėjo pastangas, jog priežiūros funkcijos būtų atliekamos mažiausiomis sąnaudomis, kuo mažiau trikdydant prižiūrimų ūkio subjektų veiklą, todėl 2011 m. vidutinė visų atliktų ūkio subjektų patikrinimų subjekto trukmė buvo ne ilgesnė kaip dvi darbo dienos.

Lyginant 2011 m. Inspekcijos vykdytus priežiūros veiksmus bei vykdytų inspektavimo procedūrų rezultatus su 2010 metų rezultatais, pastebima, kad nors ir mažėja nustatytų ūkio subjektų pažeidimų mastas, tačiau ūkio subjektai vis dar neskiria pakankamai dėmesio tam, jog jų vykdoma veikla atitiktų Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, ypač vairuotojų vairavimo ir poilsio režimo srityje. Už 2011 m. nustatytus pažeidimus surašyti 224 administracinių teisės pažeidimų protokolai. 61 vežėjų įmonės, kuriose buvo nustatyta daug vairavimo ir poilsio režimo pažeidimų, veiklą nagrinėjo Pažeidimų prevencijos komisija. Tačiau lyginant 2010 m. tikrintų vežėjų įmonių ir už nustatytus pažeidimus surašytų administracinių teisės protokolų skaičių su 2011 m. rezultatais, galima pasidžiaugti, kad Inspekcijos pastangos, nukreiptos į vairavimo ir poilsio režimo kontrolę, duoda teigiamų rezultatų – pažeidimų, nustatomų vykdant vairavimo ir poilsio režimo kontrolę, skaičius mažėja, o 2010 m. tikrintų vežėjų įmonių ir už nustatytus pažeidimus surašytų administracinių teisės protokolų skaičius – 164 – palyginti su 2011 m. Rezultatais, per metus sumažėjo 24 procentais.

Per 2011 m. Inspekcijos pareigūnai 571 vežėjų įmonėje patikrino daugiau kaip 115,58 tūkst. vairuotojų dirbtų dienų tachografų registracijos lapų ar duomenų, perkeltų iš vairuotojo kortelių ar skaitmeninių tachografų. Vežėjų įmonėse buvo tikrinama, ar saugomi tachografo registracijos lapai, ar duomenys iš vairuotojų kortelių ir skaitmeninių tachografų yra perkeliama pagal nustatytą periodiškumą, ar šie duomenys saugomi, ar imamas priemonių, kad vairuotojai nepažeidintų vairavimo ir poilsio režimo. Atsižvelgiant į vieną pagrindinių saugaus eismo užtikrinimo principų, teigiančių, kad eismo dalyvių sveikatos ir gyvybės užtikrinimas svarbiau negu ūkinės veiklos ekonominiai rezultatai, kaip prevencinė priemonė už nustatytus vairuotojų darbo ir poilsio režimo apskaitos vedimo pažeidimus vežėjams vienam ar keliems mėnesiams buvo sustabdytas 42 Bendrijos leidimų ir (ar) licencijos kopijų ar kortelių galiojimas. Už nustatytus Kelių transporto veiklos licencijavimo taisyklių pažeidimus 12 įmonių buvo sustabdytas Bendrijos leidimų ir (ar) licencijos galiojimas, 6 įmonėms panaikintas Bendrijos leidimų ir (ar) licencijos galiojimas.

2011 m. Inspekcija dėjo dideles pastangas vairavimo mokymo įstaigų ir įmonių (toliau – vairavimo mokyklos) priežiūrai vykdyti. Buvo patikrintos 99 vairavimo mokyklos ir 751 mokymui

skirta transporto priemonė, o už nustatytus pažeidimus surašyti 44 administracinių teisės pažeidimų protokolai. 2011 m. vairavimo mokyklų patikrinimų metu nustačius šurkščių pažeidimų, darančių tiesioginę įtaką vairuotojų rengimo kokybei ir eismo saugumui, Pažeidimų prevencijos komisijai svarstyti buvo teikta 20 vairavimo mokyklų, iš kurių šešioms panaikinta teisė vykdyti vairuotojų pirminį mokymą, 9 laikinai (ne daugiau kaip 30 kalendorinių dienų) buvo sustabdyta teisė vykdyti mokymą, 5 vairavimo mokyklos išpėtos.

Siekiant užkirsti kelią netinkamam praktinio vairavimo mokymui, už nustatytus vairavimo mokymo pažeidimus Pažeidimų prevencijos komisijos svarstymui buvo teikti 12 vairavimo mokyklų vairavimo instruktorių praktinio vairavimo mokymo metu nustatyti pažeidimai. Įvertinus vairavimo instruktorių padarytus pažeidimus ir tai, kad Inspekcija, įgyvendindama Saugaus eismo įstatymo nuostatas, turi imtis priemonių, kad būtų užtikrintas saugus eismas, vienam vairavimo instruktoriui panaikino išduotą vairuotojų mokytojo ir vairavimo instruktoriaus specialių kursų baigimo liudijimą, o 3 vairavimo instruktoriams 30 d. buvo sustabdytas specialių kursų baigimo liudijimų galiojimas. Atsižvelgiant į tai, kad tinkamas pirminis vairavimo mokymas yra vienas svarbiausių veiksnių, turinčių įtakos saugai keliuose užtikrinti, pirminio vairavimo mokymo priežiūra ir toliau išliks vienu pagrindinių tolesnės priežiūros prioritetų.

2011 metais Inspekcija, vykdydama mokymo įstaigų, kurioms suteikta teisė organizuoti ir rengti motorinių transporto priemonių vairuotojų, nuolat pažeidžiančių Kelių eismo taisyklių reikalavimus ir už tai nubaustų administracine tvarka, įskaitant vairavimo teisės atėmimą, papildomą mokymą, priežiūrą, kaip ir 2010 m., patikrino šešias tokias mokymo įstaigas. Už patikrinimo metu nustatytus šurkščius pažeidimus, darančius įtaką vairuotojų papildomo mokymo kokybei, vienai vairavimo mokymo įstaigai panaikinta teisė vykdyti papildomą mokymą. Atsižvelgus į 2010 m. rezultatus, galima teigti, kad 2011 m. už nustatytus pažeidimus Inspekcijos taikomų poveikio priemonių skaičius sumažėjo du kartus.

Atliekant tachografų dirbtuvių priežiūrą, 2011 m. buvo patikrinta 13 tachografų dirbtuvių ir 61 tachografų dirbtuvių meistro atliktų tachografų techninių priežiūrų atitikimas nustatytiems reikalavimams. Už nustatytus pažeidimus vieną tachografų dirbtuvę apsvarsčius Pažeidimų prevencijos komisijos posėdyje įmonės vadovas buvo išpėtas. Vykdamas motorinių kelių transporto priemonių ir jų priekabų gamybos techninės ekspertizės įmonių kontrolę, Inspekcijos pareigūnai 2011 m. patikrino 7 ekspertizių įmones. Už nustatytus pažeidimus trys ekspertizių įmonės teiktos svarstyti Pažeidimų prevencijos komisijai, kuriai apsvarsčius nustatytus pažeidimus posėdyje trijų ekspertizių įmonių vadovai buvo išpėti.

2011 m. didelis dėmesys buvo skirtas transporto priemonių ir jų priekabų privalomosios techninės apžiūros įmonėse vykdomam vidaus kokybės kontrolės sistemos funkcionavimui tuo siekiant užtikrinti tinkamą ir kokybišką techninės apžiūros atlikimą. Tuo tikslu buvo patikrinta 330 techninių apžiūrų kontrolierių atlikta apžiūra. Už nustatytus pažeidimus 35 techninių apžiūrų kontrolieriams ir 5 įmonės vadovams surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolai.

Atsižvelgiant į 2011 m. nustatytą teisės aktų pažeidimų skaičių, pastebima transporto priemonių patikrinimų metu nustatomų pažeidimų augimo tendencija. Todėl Inspekcija, įgyvendindama Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (Žin., 2000, Nr. 92-2883; 2007, Nr. 128-5213) (toliau – Saugaus eismo įstatymas) nuostatas ir siekdama užtikrinti saugą Lietuvos keliuose, 2011 m. ypatingą dėmesį skyrė transporto priemonių ir jų vairuotojų kontrolei kelyje. Per 2011 m. Inspekcijos pareigūnai patikrino 25256 Lietuvos ir užsienio valstybėse registruotas transporto priemones ir nustatė 12399 pažeidimus, 5154 vairuotojams buvo surašytas administracinių teisės pažeidimų protokolas. Palyginti su 2010 m. veiklos rezultatais, 2011 m. nustatytų pažeidimų skaičius išaugo 6,34 proc.

Vertinant 100 patikrintų transportų priemonių tenkančių teisės aktų pažeidimų skaičiaus rodiklius, konstatuotina, kad, palyginti su 2010 m., 2011 m. patikrinimų metu nustatytų teisės aktų pažeidimų skaičius, tenkantis 100 patikrintų transporto priemonių, išaugo – 2010 m. nustatyti 42,76 pažeidimo, tenkančio 100 patikrintų transporto priemonių, o 2011 m. – 49,09 pažeidimo, tenkančio 100 patikrintų transporto priemonių. Šiuos pažeidimus suskirsčius į dešimt grupių pastebima, kad nors bendras pažeidimų skaičius, tenkantis 100 patikrintų transporto priemonių, padidėjo, tačiau net

septyniose grupėse pažeidimų skaičius sumažėjo, ypač keleivių vežimo srityje – 2011 m. nustatytų pažeidimų skaičius, tenkantis 100 patikrintų transporto priemonių, palyginti su 2010 m. rezultatais, sumažėjo net tris kartus. Daugiau nei du kartus sumažėjo ir nustatytų pavojingų krovinių vežimo pažeidimų – 2010 m. nustatytų pažeidimų skaičius, tenkantis 100 patikrintų transporto priemonių, buvo 0,71, o 2011 m. – 0,32. Taip pat verta paminėti, kad sumažėjo vairavimo ir poilsio režimo pažeidimų skaičius, tenkantis 100 patikrintų transporto priemonių – 2011 m. patikrinimų metu nustatytų teisės aktų pažeidimų skaičius, tenkantis 100 patikrintų transporto priemonių – 22,08, o 2010 m. – 23,63.

Ženklaus nustatytų pažeidimų skaičiaus augimas pastebimas net dviejose pažeidimų grupėse. 2011 m. važiavimo be kelionės leidimo ar su neatitinkančiu važiavimo pobūdžio, ar su neužpildytu kelionės leidimu pažeidimų skaičius, tenkantis 100 patikrintų transporto priemonių, palyginti su 2010 m. rezultatais, išaugo beveik tris kartus. Taip pat daugėja nustatytų važiavimo be leidimo sunkiasvorėmis ir didžiagabaritėmis transporto priemonėmis pažeidimų skaičius, tenkantis 100 patikrintų transporto priemonių – nuo 2009 m. iki 2011 m. nustatytų važiavimo be leidimo sunkiasvorėmis ir didžiagabaritėmis transporto priemonėmis pažeidimų skaičius išaugo daugiau nei 5 kartus (2009 m. nustatytų pažeidimų skaičius – 2,54; 2010 m. – 4,65; 2011 m. – 11,38).

Nustatomų važiavimo be leidimo sunkiasvorėmis ir didžiagabaritėmis transporto priemonėmis pažeidimų skaičius Inspekcijoje labai padidėjo 2010 m. pradėjus veikti Klaipėdos stacionariajam transporto priemonių kontrolės postui prie kelio A1 Vilnius–Kaunas–Klaipėda (302,5 km). Todėl planuojant priežiūros vykdymą keliuose bei atsižvelgiant į nuolat didėjanti nustatomų pažeidimų skaičių 2011 m. didesnis dėmesys buvo skiriamas Lietuvos Respublikoje ir užsienyje registruotų didžiagabaričių ir (ar) sunkiasvorių kelių transporto priemonių kontrolei. Iš viso Inspekcijos pareigūnai per 2011 m. pasvėrė ir išmatavo 6155 (24,3 proc.) krovines transporto priemones. Lietuvos ir užsienio vežėjams surašyti 1556 administracinių teisės pažeidimų protokolai už važiavimą be leidimo kelių transporto priemonėmis, kai viršijama ašių apkrova ar leidžiama bendroji masė, ar leidžiami matmenys, paskirta 714,58 tūkst. Lt baudų. Apie sunkiasvorių ir (ar) didžiagabaričių transporto priemonių patikrinimų rezultatus visuomenė nuolat informuojama Inspekcijos interneto svetainėje.

Tikrindami vairavimo ir poilsio režimą Lietuvos Respublikos keliuose ir pasienio punktuose, 2011 m. Inspekcijos pareigūnai patikrino 52,88 tūkst. vairuotojų dirbtų darbo dienų tachografų registracijos lapų ar duomenų, perkeltų iš transporto priemonių skaitmeninių tachografų ar vairuotojų kortelių. Siekiant nustatyti, ar vairuotojai vairavimo ir poilsio režimo apskaitos netvarkė apgaulės būdu, taip nuslėpdami vairavimo ir poilsio režimo pažeidimus, bei atsižvelgiant į 2009 m. sausio 23 d. Europos Komisijos rekomendaciją 2009/60/EB dėl tachografų tikrinimo keliuose ir įgaliotose dirbtuvėse gerosios patirties gairių, 2011 m. pareigūnai vykdė vairavimo ir poilsio režimo apskaitos tvarkymo apgaulės būdu paiešką – tikrino, ar kelių transporto priemonėse nėra naudojama įranga, skirta tachografui ar atskiroms jo funkcijoms atjungti. 2011 m. pareigūnai nustatė, kad 147 kelių transporto priemonių vairuotojai vairavimo ir poilsio režimo apskaitą tvarkė apgaulės būdu. Inspekcijos pareigūnai, nustatę, kad buvo naudojama įranga, skirta tachografui ar atskiroms jo funkcijoms atjungti, 63 transporto priemones, laikinai paėmę registracijos dokumentus, nukreipė į tachografų dirbtuves privalomai patikrinti transporto priemonių tachografą ir išmontavimui draudžiamus prietaisus ar įrenginius, atjungiančius nors vieną iš tachografo funkcijų.

Įvertinus poreikį 2011 m. imtis papildomų eismo saugumo priemonių užtikrinant saugą keliuose, Inspekcijos pareigūnai daugiau dėmesio skyrė ir keleivinių transporto priemonių techninės būklės kontrolei ir per 2011 m. atliko 2604 transporto priemonių techninės būklės patikrinimus, kurių metu nustatė 3509 techninės būklės trūkumus. Siekdama stiprinti keleivinių transporto priemonių techninės būklės kontrolę, Inspekcija 2011 m. liepos 25–31 d. kartu su Policijos departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos vykdė prevencinę priemonę – keleivinių kelių transporto priemonių patikrinimus, kurių metu ypatingas dėmesys buvo skiriamas keleivius reguliariais, vienkartiniais, užsakomaisiais ir specialiaisiais reisais vežančių autobusų vairuotojų vairavimo ir poilsio režimo kontrolei, autobusų techninei būklei. Už nustatytus teisės aktų pažeidimus 35 vairuotojams taikytos administracinės sankcijos.

Taip pat 2011 m. spalio 24–lapkričio 6 d. Inspekcijos pareigūnai, siekdami, kad keleiviai ir kroviniai būtų vežami techniškai tvarkingomis transporto priemonėmis, nekeliančiomis pavojaus eismo saugumui, kartu su techninės apžiūros kontrolieriais šalies keliuose tikrino keleivinių ir krovinių transporto priemonių techninę būklę. Per šį laikotarpį Inspekcijos pareigūnai patikrino 292 transporto priemones, iš kurių 207 transporto priemonėms buvo nustatyti techninės būklės trūkumai. Pažymėtina, kad per šį laikotarpį iš viso nustatyti 405 techninės būklės trūkumai. Už nustatytus techninės būklės trūkumus, keliančius grėsmę eismo saugumui, uždrausta eksploatuoti net 30 transporto priemonių.

Europos kelių transportą kontroliuojančias institucijas vienijanti organizacija *Euro Contrôle Route* (toliau – ECR) savo veiklą pradėjo 1999 m. ECR veikloje 2011 m. nario ar stebėtojo teisėmis dalyvavo 18 Europos Sąjungos valstybių narių.

ECR pagrindiniai tikslai – gerinti saugą keliuose, skatinti sąžiningą konkurenciją, plėtoti bendradarbiavimą, harmonizuoti ir tobulinti kontrolės procedūras, nustatyti bendrus transporto priemonių kontrolės reikalavimus, užtikrinti vienodą nustatomų pažeidimų kvalifikavimą ir keistis informacija bei kelių transporto kontrolės srities patirtimi.

Inspekcijos dalyvavimas ECR veikloje prasidėjo prieš septynerius metus. Nuo 2005 m. Lietuva, atstovaujama Inspekcijos, priimta į ECR pasyvaus stebėtojo teisėmis, 2006–2008 m. – aktyvaus stebėtojo teisėmis ir dalyvavo ECR komitetuose, darbo grupėse, pareigūnų mokymuose. 2009 m. Lietuva buvo oficialiai pakviesta tapti pilnateise nare.

2010 m. birželio 30 d. Lietuva, atstovaujama Inspekcijos, tapo pilnateise ECR nare po to, kai 2010 m. birželio 23 d. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras Eligijus Masiulis ir 2010 m. birželio 30 d. ECR pirmininkaujančios Ispanijos Karalystės vystymo ministras pasirašė Administracinio susitarimo protokolą. Lietuvai tapus pilnateise ECR nare, Inspekcija įgijo balsavimo teisę ir teisę išreikšti savo poziciją dėl posėdžiuose ir darbo grupėse svarstomų klausimų, bei teikti savo siūlymų.

2011 m. birželio 15–16 d. Vengrijoje Inspekcijos atstovai dalyvavo ECR Valdymo komiteto (angl. *Steering Committee*) posėdyje, kuriame dalyviai balsuodami patvirtino 2011 m. ECR biudžetą, išrinko biudžeto kontrolierių, aptarė 2010 m. ECR biudžeto audito ataskaitą, svarstė 2012–2013 m. ECR veiklos plano prioritetus ir užduotis bei Mokymų (angl. *Training Working Group*) ir Harmonizavimo (angl. *Harmonie Working Group*) darbo grupių veiklą ir kt.

2011 m. lapkričio 23–24 d. Belgijoje Inspekcijos atstovai dalyvavo ECR Valdymo komiteto posėdyje, kuriame Beneliukso sąjungos (vykdo ECR sekretoriato funkcijas) atstovas pristatė planą dėl ECR tapimo nepriklausoma organizacija iki 2015–2016 m. Posėdyje taip pat buvo svarstytas 2012 m. biudžeto projektas, 2012–2013 m. ECR veiklos planas, galimybė kartą per metus organizuoti ECR konferenciją-parodą, siekiant viešinti ECR veiklą bei didinti autoritetą Europos lygiu, diskutuota dėl ECR akademijos steigimo, aptarti bendri kartu su kitomis ECR valstybėmis narėmis 2012 m. vyksiantys pareigūnų mokymai, kurių tikslas – manipuliavimo tachografais atvejų nustatymas ir pavojingų krovinių (ADR) kontrolė, Europos Komisijos kartu su organizacijomis CORTE (*Confederation of Organisations in Road Transport Enforcement*) ir VOSA (*Vehicle and Operator Services Agency*) parengto pareigūnų mokymo projekto TRACE metodinės medžiagos pritaikymas praktikoje ir kt.

2011 m. vasario 16–17 d., 2011 m. gegužės 10–11 d. ir 2011 m. spalio 11–12 d. Belgijoje Inspekcijos atstovai dalyvavo ECR Mokymų ir Harmonizavimo darbo grupių posėdžiuose. Posėdžių metu buvo sprendžiami ECR prioritetų įgyvendinimo klausimai, darbo grupių ataskaitos. Pirmame darbo grupių susitikime buvo pristatytas TRACE projekto, skirto visos Europos kelių transportą kontroliuojančių pareigūnų mokymams, darbo dokumentai. Pagrindiniai TRACE projekto tikslai yra skirti supaprastinti kontrolę vykdančioms pareigūnams vairavimo ir poilsio režimo kontrolės procedūras ir nepriklausomai nuo valstybės, kurioje vykdoma transporto priemonių kontrolė, vienodai interpretuoti nustatomus pažeidimus. Taip pat buvo svarstytas Lietuvos atstovo pateiktas klausimas dėl ECR valstybių praktikos keičiant vairuotojų korteles, kai pasibaigia vairuotojo kortelės galiojimo laikas arba vairuotojo administraciniai duomenys (pvz.,

pavardė). Be to, valstybių atstovai aptarė klausimus, susijusius su 2011 m. planuojamais trišaliais ir dvišaliais ECR organizuojamais pareigūnų mokymais, sutarta dėl mokymų datos ir vietos. Antro susitikimo metu darbo grupėse buvo svarstytas ECR parengto daugiakalbio žodyno, skirto kontroliuojantiems pareigūnams, papildymas kitomis ES oficialiomis kalbomis. Lietuvos atstovai Latvijos ir Estijos kelių transportą kontroliuojančioms institucijoms nusiuntė informaciją apie šį projektą ir pasiūlė prisidėti prie žodyno papildymo, t. y. vertimo į jų valstybines kalbas. Valstybių atstovai diskutavo dėl Vežėjų elektroninio registro (ERRU) įgyvendinimo problemų, t. y. kam turėtų būti taikoma atsakomybė už kontrolės kelyje metu nustatytus pažeidimus – vairuotojui, įmonei ar transporto vadybininkui, nes nuo to priklausys, kokią rizikos kategoriją tam tikra įmonė turės Vežėjų elektroninio registro (ERRU) sistemoje, ir dėl pažeidimų kategorizavimo, pirmiausia juos suskirstant į šias grupes – socialinių teisės aktų, krovinių vežimo reglamentavimo, keleivių vežimo reglamentavimo, ADR krovinių vežimo reglamentavimo, techninės būklės reglamentavimo, krovinių tvirtinimo reglamentavimo ir Kelių eismo taisyklių pažeidimai. Taip pat, Lietuvos atstovai inicijavus, buvo pasikeista gerąja praktika apie preliminarios svėrimo įrangos (WIM) naudojimą. Atstovai iš ECR valstybių narių pažymėjo, kad jų šalyse preliminaraus svėrimo įranga (WIM) naudojama sunkiasvorių transporto priemonių atrankos iš bendro transporto priemonių srauto kelyje bei statistikos tikslais, siekiant nustatyti, kuriuo paros metu sunkiasvorių transporto priemonių eismas didžiausias, kuriomis dienomis važiuoja didžiausias procentas transporto priemonių, viršijančių leistiną bendrąją masę ar ašių apkrovas ir pan. Trečio susitikimo metu ECR narių valstybių atstovai aptarė darbo dokumentus dėl ECR akademijos įkūrimo vizijos. Kai kurių valstybių atstovų manymu, panaudojus įgytą patirtį ECR rengiant daugiakalbius mokymus, mokymus apie sukčiavimą tachografais, ADR mokymus bei sėkmingai įgyvendinus Europos Komisijos kartu su CORTE ir VOSA organizuojamą TRACE projektą, ECR galėtų įkurti tarptautinę pareigūnų mokymų akademiją. Taip pat, atsižvelgiant į sudėtingą ekonominę situaciją Europoje, valstybių atstovai nutarė viena diena sutrumpinti ECR organizuojamus mokymus, taip valstybėms sumažinant laiko ir finansų sąnaudas. Lietuvos atstovas pasiūlė svarstyti galimybę sumažinti darbo grupių susitikimų skaičių ir vietoj jų organizuoti konferencinius pokalbius, kurių metu valstybių atstovai realiu laiku aptartų einamuosius darbo grupių veiklos klausimus. Harmonizavimo darbo grupės posėdžio dalyviams apsikeitus nuomonėmis buvo nutarta ECR sekretoriatui pavesti detaliau išanalizuoti technines ir finansines galimybes ir šį klausimą svarstyti kitame darbo grupės posėdyje.

Įvertinusi Mokymų ir Harmonizavimo darbo grupių parengtus dokumentus dėl pažeidimų skirstymo į kategorijas Inspekcija parengė Pažeidimų, važiuojant kelių transporto priemonėmis (jų junginiais) su kroviniu ar be jo, viršijant leidžiamus matmenis, bendrąją masę ir ašies (-ių) apkrovas, be leidimo, skirstymo į kategorijas pagal sunkumą aprašą ir patvirtinto jį Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2011 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. 2B-348.

2011 m. spalio 4–5 d. Vokietijoje Inspekcijos atstovai dalyvavo Europos Komisijos kartu su ECR organizuojamoje „2-oje krovinių tvirtinimo ir techninės būklės kontrolės kelyje“ konferencijoje. Konferencijoje dalyvavo ECR valstybių narių ir IRU (*International Road Transport Union*) atstovai bei atstovas iš Europos Komisijos. Ypatingą dėmesį konferencijos pranešėjai skyrė kelių transporto priemonių techninės būklės kontrolei, krovinių tvirtinimui ir transporto priemonių, vežančių pavojingus krovinius, tikrinimui, apžvelgė kelių transporto priemonių techninės būklės kontrolės ir krovinių tvirtinimo reglamentavimą Europos Sąjungoje. Vokietijos transporto inspekcijos (BAG) pareigūnai vykdė parodomąją transporto priemonių techninės būklės ir krovinių tvirtinimo kontrolę kelyje, kurios metu BAG pareigūnai pademonstravo naudojamą įrangą ir kaip fiksuojami pažeidimų įrodymai. Vokietijos transporto inspekcijos (BAG) pareigūnų naudojama įranga, kontrolės metodai ir geroji praktika, vykdančios krovinių kelių transporto priemonių kontrolę Vokietijos keliuose, buvo pristatyta Inspekcijos pareigūnams, vykdančioms kontrolės funkcijas.

2011 m. spalio 24–27 d. Vokietijoje Inspekcijos atstovas dalyvavo ECR organizuojuose mokymuose, skirtuose kontrolės kelyje metu nustatyti sukčiavimo skaitmeniniais tachografais atvejus. Panaudojant ECR organizuojuose mokymuose įgytą patirtį ir gautą metodinę medžiagą,

Inspekcijoje įvyko pareigūnų, vykdančių kontrolės funkcijas, mokymai. Inspekcijos pareigūnai, įgiję teorinių žinių ir praktinių įgūdžių, 2011 m. kontrolės kelyje metu nustatė 147 atvejus, kai transporto priemonių vairuotojai naudojo ar transporto priemonėje laikė įtaisą, pritaikytą tachografo, tachografo registracijos lapų ir (ar) vairuotojo kortelės vairavimo ir poilsio rodmenims ir (ar) duomenims klastoti.

2011 m. Inspekcija kartu su kitomis ECR valstybėmis narėmis dalyvavo trijuose bendruose krovinių ir keleivinių transporto priemonių patikrinimuose, kurių metu buvo kontroliuojamas vairuotojų vairavimo ir poilsio režimo, transporto priemonių techninės būklės, tachografų ir greičio ribojamųjų prietaisų, keleivių ir krovinių licencijavimo tvarkos, sunkiasvorių ir pavojingų krovinių vežimo ir kitų reikalavimų laikymasis.

2011 m. balandžio 11–17 d. buvo vykdoma bendra transporto priemonių kontrolė, kurios pagrindinis tikslas – transporto priemonių, vežančių pavojingus krovinius (ADR), tikrinimas. Dalyvavusios valstybės (Lietuva, Prancūzija, Vokietija, Austrija, Ispanija, Jungtinė Karalystė, Olandija, Liuksemburgas, Lenkija, Vengrija ir Rumunija) iš viso patikrino 9435 transporto priemones, iš jų 1379 transporto priemonėse buvo nustatyta pažeidimų, 267 transporto priemonėms laikinai uždrausta važiuoti toliau, kol bus pašalinti pažeidimai.

2011 m. liepos 25–31 d. buvo vykdoma bendra transporto priemonių kontrolė, kurios pagrindinis tikslas – keleivinio transporto tikrinimas. Dalyvavusios valstybės (Lietuva, Prancūzija, Vokietija, Ispanija, Jungtinė Karalystė, Olandija, Austrija, Lenkija, Vengrija ir Rumunija) iš viso patikrino 9875 transporto priemones, iš jų 1291 transporto priemonėje buvo nustatyta pažeidimų, 196 transporto priemonėms laikinai uždrausta važiuoti toliau, kol bus pašalinti pažeidimai.

2011 m. spalio 10–16 d. vykdyta bendra transporto priemonių kontrolė, kurios pagrindinis tikslas – sukčiavimo skaitmeniniais tachografais atvejų nustatymas. Dalyvavusios valstybės (Lietuva, Vokietija, Prancūzija, Ispanija, Jungtinė Karalystė, Austrija, Olandija, Lenkija, Čekija, Airija, Vengrija ir Rumunija) iš viso patikrino 21 020 transporto priemonių, iš jų 3777 transporto priemonėse buvo nustatyta pažeidimų, 239 transporto priemonėms laikinai uždrausta važiuoti toliau, kol bus pašalinti pažeidimai.

Inspekcija 2011 m. vasario 14–20 d. kartu su Lietuvos kelių policijos tarnyba vykdė ECR ir Europos kelių policijos tinklo (TISPOL) Europos valstybėse inicijuotą prevencinę priemonę, skirtą krovinių kelių transporto priemonių kontrolei. Vykdydama prevencinę priemonę, Inspekcija ypatingą dėmesį skyrė Lietuvoje ir užsienio valstybėse įregistruotų krovinių kelių transporto priemonių techninei būklei, vairuotojų vairavimo ir poilsio režimui bei apskaitos tvarkymui.

2011 m. buvo stiprinami ir plėtojami tarpinstituciniai ryšiai Lietuvoje, su tokiomis institucijomis kaip Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos bei Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos, su kuria atliko trijų vežėjų, galimai neteisėtai vežančių keleivius užsakomaisiais reisais, bendrus tikrinimus ir 2011 m. rugpjūčio 15–28 d. dalyvavo akcijoje, kurios metu buvo tikrinamos keleivinės transporto priemonės, vežančios keleivius miesto ir priemiesčio reguliariais maršrutais.

Inspekcija, siekdama paskatinti Lietuvos vežėjus laikytis nustatytų reikalavimų, 2011 m. plėtojo ir toliau stiprina patikrinimų Lietuvos keliuose sistemą, didina suderintų kontrolių su kaimyninėmis valstybėmis skaičių, ypač Lenkijos ir Latvijos pasienio ruožuose. Iš viso 2011 m. Inspekcija dalyvavo 14 bendrų patikrinimų, iš kurių 8 vykdyti kartu su Lenkijos kelių transporto inspekcijos Balstogės vaivadijos pareigūnais, kiti 6 – su Latvijos policijos pareigūnais.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo	Programos, tikslų, uždavinių,	Vertinimo kriterijų reikšmės

kriterijaus kodas	vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
	1 tikslas – gerinti kelių transporto veiklos sąlygas ir administracinių paslaugų teikimą, siekiant tenkinti kelių transporto ūkio subjektų poreikius			
R-04-01-01-01	1. Su kelių transporto veikla susijusių sąlyginių rinkos dalyvių, galinčių teisėtai dalyvauti versle, skaičiaus dinamika (proc.) (vienas išduotas juridinę galią turintis su kelių transporto veikla susijęs dokumentas atitinka vieną sąlyginį rinkos dalyvį)	6	49,2	820,0
R-04-01-01-02	2. Pagrindinių administracinių paslaugų (licencijavimo), perkeltų į elektroninę erdvę, proc.	70	82,4	117,7
	1 tikslo 1 uždavinys – tobulinti teisinę bazę ir vidaus administravimą atstovauti Lietuvai ES institucijose			
P-04-01-01-01-01	Priimtų teisės aktų skaičius ir pasiūlymams gautų ir išanalizuotų teisės aktų projektų skaičius	60	103	171,7
P-04-01-01-01-02	Dalyvavimo ES komitetų ir darbo grupių posėdžiuose skaičius	15	20	133,3
P-04-01-01-01-03	Vidaus administravimui skirtų žmogiškųjų išteklių ir visų programai vykdyti numatytų žmogiškųjų išteklių santykis (proc.)	23	23	100,0
	1 tikslo 2 uždavinys – teikti kokybiškas ir reikalavimus atitinkančias paslaugas kelių transporto ir su juo susijusios veiklos atstovams, konsultuoti veiklos klausimais			
P-04-01-01-02-01	Išduotų juridinę galią turinčių dokumentų (licencijų, leidimų, pažymėjimų ir kt.) skaičius	259910	363902	140,0
P-04-01-01-02-02	Paslaugų kokybės vertinimas (balais) (vidinis vertinimas penkių balų sistema)	4,5	4,2	93,3
P-04-01-01-02-03	Inspekcijos interneto svetainės vartotojų skaičiaus didėjimas (proc.) (palyginti su 2010 m.)	15	19,9	132,7
	1 tikslo 3 uždavinys – vystyti elektroninės erdvės galimybių naudojimą paslaugoms teikti ir keistis informacija			
P-04-01-01-03-01	Inspekcijos informacinių sistemų saugus prieinamumas	96	99	103,1

P-04-01-01-03-02	Administruojamų informacijos gavimo ir teikimo (į/iš registrų ir kitų juridinių asmenų informacinių sistemų) sutarčių skaičius	14	13	92,9
	1 tikslo 4 uždavinys – įgyvendinti Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo nuostatas			
P-04-01-01-04-01	Gautų ir išanalizuotų keleivinio transporto vežėjų ataskaitų skaičius	576	576	100,0
	2 tikslas – užtikrinti nustatytų kelių transporto srities reikalavimų laikymąsi ir vykdyti pažeidimų prevenciją			
R-04-01-02-01	Patikrintų transporto priemonių ir jų ekipažų, atitinkančių nustatytus reikalavimus, procentas (nuo visų patikrintų transporto priemonių)	69	80,2	116,2
R-04-01-02-02	Patikrintų įmonių, atitinkančių nustatytus reikalavimus, procentas (nuo visų patikrintų įmonių)	54	65,2	120,7
R-04-01-02-03	Priimtų sprendimų teismuose Inspekcijos naudai dalis, proc.*	81	84	103,7
	2 tikslo 1 uždavinys – vykdyti įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių kelių transporto veiklą, laikymąsi			
P-04-01-02-01-01	Patikrintų transporto priemonių skaičius	23850	26007	109,0
P-04-01-02-01-02	Patikrintų ūkio subjektų skaičius	720	721	100,1
P-04-01-02-01-03	Patikrintų tachografų dirbtuvių meistrų ir techninės apžiūros kontrolierių skaičius	390	391	100,3
P-04-01-02-01-04	Apskųstų nutarimų (proc.) nuo visų priimtų nutarimų (mažesnė šio vertinimo kriterijaus reikšmė rodo geresnį rezultatą)	7	5,8	82,9
	2 tikslo 2 uždavinys – užtikrinti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 561/2006 nuostatų laikymąsi			
P-04-01-02-02-01	Patikrintų vairuotojų darbo dienų skaičius įmonėse	110700	112582	101,7
P-04-01-02-02-02	Patikrintų vairuotojų darbo dienų skaičius keliuose	52000	52884	101,7
	2 tikslo 3 uždavinys – padėti kelių transporto ūkio subjektams laikytis teisės aktų reikalavimų			

P-04-01-02-03-01	Parengtų atsakymų ir išaiškinimų į pateiktus klausimus (gautus raštu, el. paštu, internetu) skaičius	150	172	114,7
P-04-01-02-03-02	Pažeidimų prevencijos tikslais parengtų informacijos rinkmenų kelių transporto ir su juo susijusios veiklos klausimais skaičius (skrajučių, lankstinukų ar panašaus pobūdžio viešai paskelbtų rinkmenų) (vienetais)	1	1	100,0
P-04-01-02-03-03	Surengtų regioninių susitikimų su ūkio subjektais (interesantais) skaičius	10	13	130,0
	2 tikslo 4 uždavinys – stiprinti tarptautinę kontrolės srities partnerystę ir tarpžinybinį bendradarbiavimą			
P-04-01-02-04-01	Parengtų ir ES valstybių kompetentingoms institucijoms išsiųstų kontrolės ataskaitų skaičius	45	46	102,2
P-04-01-02-04-02	Bendrų patikrinimų skaičius kartu su užsienio kompetentingomis institucijomis	14	14	100,0

Pateikti duomenys rodo, kad 2011 m. pasiekta tinkama efekto vertinimo kriterijaus reikšmė.

Pirmo programos tikslo rezultato vertinimo kriterijus „Su kelių transporto veikla susijusių sąlyginių rinkos dalyvių, galinčių teisėtai dalyvauti versle, skaičiaus dinamika (proc.) (vienas išduotas juridinę galią turintis su kelių transporto veikla susijęs dokumentas atitinka vieną sąlyginį rinkos dalyvį)“ (R-04-01-01-01) gerokai viršija planą. Buvo planuotas 6 proc. sąlyginių rinkos dalyvių skaičiaus augimas, palyginti su 2009 m. (baziniais metais), tačiau faktiškai šis skaičius padidėjo 49,2 proc. Tai rodo didelį kelių transporto rinkos atsigavimą.

Pirmo programos tikslo antras rezultato vertinimo kriterijus „Pagrindinių administracinių paslaugų (licencijavimo), perkeltų į elektroninę erdvę, proc.“ (R-04-01-01-02) 2011 m. IV ketvirtį yra 82,4 proc., metinis planas – 70 proc. Į elektroninę erdvę buvo perkelta keletas papildomų paslaugų, susijusių su licencijavimo dokumentų išdavimu (keitimu).

Su kontrole susiję rezultato vertinimo kriterijai pasiekti. Patikrintų transporto priemonių ir jų ekipažų, atitinkančių nustatytus reikalavimus (R-04-01-02-01), – 80,2 proc. nuo visų patikrintų transporto priemonių. Patikrintų įmonių, atitinkančių nustatytus reikalavimus (R-04-01-02-02), – 65,2 proc. nuo visų patikrintų įmonių. Abu kontrolės srities rezultato kriterijai viršija ataskaitinio laikotarpio planuotus. Tai rodo, kad vis daugiau kelių transporto ir su juo susijusių rinkos dalyvių laikosi nustatytų reikalavimų.

Antro programos tikslo trečio rezultato vertinimo kriterijaus „Priimtų sprendimų teismuose Inspekcijos naudai dalis, proc.“ (R-04-01-02-03) pasiekta reikšmė viršijo planotąją: planuota – 81 proc., faktinis 2011 m. rezultatas – 84 proc. Šio kriterijaus didesnė reikšmė rodo geresnę Inspekcijos kontrolės pareigūnų darbo kokybę.

Vertinimo kriterijaus „Priimtų teisės aktų skaičius ir pasiūlymams gautų ir išanalizuotų teisės aktų projektų skaičius“ (P-04-01-01-01-01) įvykdymas – 171,7 proc. Buvo pateikta daugiau teisės aktų projektų derinti, todėl ataskaitinio laikotarpio planas viršytas proporcingai.

Kriterijaus „Dalyvavimų ES komitetų ir darbo grupių posėdžiuose skaičius“ (P-04-01-01-01-02) įvykdymas – 133,3 proc., metinis planas yra viršytas, nes Inspekcijos atstovai papildomai dalyvavo 5 neplanuotuose posėdžiuose.

Programos „Kelių transporto plėtra, kontrolė ir priežiūra“ 1 tikslo 2 uždavinio „Išduotų juridinę galią turinčių dokumentų (licencijų, leidimų, pažymėjimų ir kt.“ produkto vertinimo kriterijaus įvykdymas – 140 proc., reikšmė viršija planotą metinę reikšmę. Kriterijus yra susijęs su

Inspekcijos teikiamomis administracinėmis paslaugomis, rinkos dalyvių aktyvumu, rinkos padėties pokyčiais. Didesnė šio kriterijaus reikšmė rodo kelių transporto atsigavimą ir augimą.

Vertinimo kriterijaus „Paslaugų kokybės vertinimas (balais) (vidinis vertinimas penkių balų sistema)“ (P-04-01-01-02-02) įvykdymas – 93,3 proc. Paslaugų kokybės vertinimas mažesnis už planuotą, nes patikslinta apklausos metodika. Buvo įvesti papildomi kriterijai, kurie sudarė galimybę tiksliau įvertinti paslaugų kokybę.

Produkto vertinimo kriterijaus, susijusio su saugiu Inspekcijos informacinių sistemų prieinamumu (P-04-01-01-03-01), faktinė reikšmė – 103,1 proc. Didesnė šio vertinimo kriterijaus reikšmė rodo, kad nebuvo kritinių situacijų, dėl kurių ilgą laiką neveiktų Inspekcijos informacinės sistemos. Didesnė šio kriterijaus reikšmė rodo geresnį informacinių sistemų veikimą.

Vertinimo kriterijaus „Administruojamų informacijos gavimo ir teikimo (į / iš registrų ir kitų juridinių asmenų informacinių sistemų) sutarčių skaičius“ (P-04-01-01-03-02) įvykdymas – 92,9 proc. Planuota IV ketvirtį pasirašyti vieną papildomą sutartį, tačiau kita sutarties šalis nebuvo pasirengusi ją įgyvendinti.

Vertinimo kriterijaus „Apskųstų nutarimų (proc.) nuo visų priimtų nutarimų“ įgyvendinimas – 82,9 proc. Mažesnė šio vertinimo kriterijaus reikšmė rodo geresnį kontrolės pareigūnų darbo rezultata.

Kriterijaus „Parengtų atsakymų ir išaiškinimų į pateiktus klausimus (gautus raštu, el. paštu, internetu) skaičius“ įvykdymas – 114,7 proc. Užduotis viršyta, nes 2011 m. gauta 22 paklausimais raštu ir (ar) elektroniniu paštu daugiau nei buvo planuota.

Vertinimo kriterijaus „Surengtų regioninių susitikimų su ūkio subjektais (interesantais)“ įvykdymas – 130 proc. Buvo surengti papildomi 4 neplanuoti susitikimai su ūkio subjektais (interesantais).

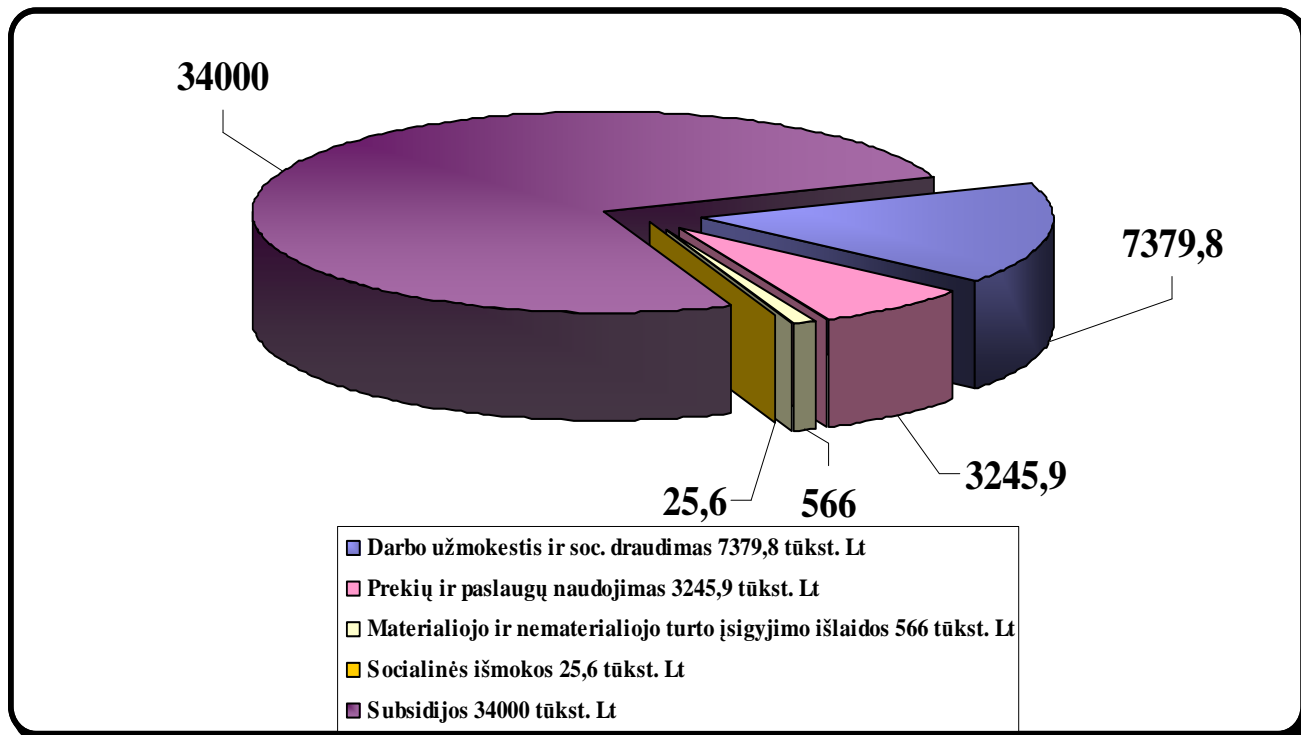
PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Asignavimų panaudojimo procentas
Iš viso asignavimų programai (1+2)	45311,8	45217,3	99,8
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	45031	44944,3	99,8
iš jo:			
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos			
1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	280,8	273	97,2
2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)			

Programos „Kelių transporto plėtra, kontrolė ir priežiūra“ (valstybės biudžeto lėšos) valstybės biudžeto išlaidų sąmata pagal kasines išlaidas įvykdyta 99,8 proc. ir sutaupyta 86,7 tūkst. Lt, tarp jų 45,2 tūkst. Lt darbo užmokesčio fondo su socialinio draudimo mokesčiais.

Programos „Kelių transporto plėtra, kontrolė ir priežiūra“ (asignavimų valdytojo pajamų įmokos) (kodas 04.402) valstybės biudžeto išlaidų sąmata 2011 m. įvykdyta 100 proc. (kasinės išlaidos), o įvertinus įskaitytą praėjusių metų viršplaninių specialiųjų lėšų likutį – 97,2 proc.

Per ataskaitinį laikotarpį Inspekcija vykdė vieną investicijų projektą „Kelių transporto veiklos priežiūros administracinių išteklių stiprinimas“, įsigyjant ilgalaikį turtą. 2011 m. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme turtui įsigyti skirti pinigai buvo panaudoti 100 proc.

Nuo 2001 m. pradžios Inspekcija pagal Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymą atlygina vežėjų negautas dėl važiavimo tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais lengvatų pajamas. Deja, 2011 m. skirtų valstybės biudžeto asignavimų 34 mln. Lt atlyginti vežėjų negautas pajamas nepakako. Iš 2011 m. skirtų asignavimų buvo padengta skola už 2010 m. lapkričio mėn. (2,173 mln. Lt) ir atlygintos vežėjų 2010 m. gruodžio–2011 m. lapkričio mėn. negautos pajamos, tačiau liko neatlyginta dalis 2011 m. lapkričio mėn. negautų pajamų – 1,147 mln. Lt. Šis įsiskolinimas dengiamas iš 2012 m. skirtų valstybės biudžeto asignavimų.

Vežėjai, vežantys keleivius tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais ir taikantys transporto lengvatas šiuose maršrutuose, per 2011 m. negavo 33,305 mln. Lt pajamų, t. y. 8,17 proc. daugiau nei 2010 m. Iš viso per 2001–2011 m. dėl minėtų lengvatų vežėjai negavo 228,249 mln. Lt pajamų, kurios atlyginamos valstybės biudžeto lėšomis.

KITA SVARBI INFORMACIJA

Inspekcija, vykdydama pavestas funkcijas, 2011 m. į Lietuvos biudžetą surinko 18697,2 tūkst. Lt (15,3 proc. daugiau negu 2010 m.):

- 11243,8 tūkst. Lt (41,2 proc. daugiau negu 2010 m.) valstybės rinkliavos, išduodant juridinę galią turinčius dokumentus;

- 5645,3 tūkst. Lt (7,8 proc. daugiau negu 2010 m.) įmokų į Kelių priežiūros ir plėtros programos fondą, apskaičiuodama mokestį už važiavimą keliais transporto priemonėmis (jų junginiais), kurių matmenys su kroviniu ar be jo ir (ar) ašies (ašių) apkrova, ir (ar) transporto priemonės (jų junginio) leidžiama bendroji masė viršija maksimalius leidžiamus dydžius;

- 1808,1 tūkst. Lt (40,3 proc. mažiau negu 2010 m.) baudų iš užsienio ir Lietuvos vežėjų už administracinius teisės pažeidimus. Nuo 2011 m. sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 260¹ straipsnio pakeitimas, kuriuo vadovaujantis pareigūnai už administracinius teisės pažeidimus (jei pažeidėjas sutinka su padarytu pažeidimu ir esant tam tikroms ATP kodekse numatytoms aplinkybėms), surašo administracinį

nurodymą, o asmuo sumoka baudą, lygią pusei minimalios baudos, numatytos ATP kodekso straipsnyje.

Šių įplaukų į biudžetą suma visiškai padengė Inspekcijai išlaikyti, darbo užmokesčiui, socialiniam draudimui, prekėms ir paslaugoms bei turtui įsigyti 2011 metais panaudotus biudžeto asignavimus – 10944,4 tūkst. Lt.

Kuo daugiau Inspekcija suteikia administracinių paslaugų, išduodama juridinę galią turinčius dokumentus, tuo daugiau patiria išlaidų. Už juridinę galią turinčių dokumentų išdavimą klientai iš anksto į biudžetą sumoka valstybės rinkliavą, taip kompensuodami patirtas biudžeto išlaidas. Tačiau įplaukų į biudžetą padidėjimas nėra tiesiogiai susietas su Inspekcijos patiriamomis išlaidomis ir jos finansavimu. 2011 metais poreikis gaminti skaitmeninių tachografų korteles labai išaugo, todėl Inspekcija turėjo finansinių problemų. Vykdamas sutartinius įsipareigojimus ir siekiant išvengti daugiau kaip 400 tūkst. Lt pradelsto kreditinio įsiskolinimo už jų pagaminimą, Inspekcija turėjo nukreipti jų apmokėjimui darbo užmokesčio, socialinio draudimo bei kitas savo lėšas.

III. KOORDINUOJAMŲ TARPINSTITUCINIŲ VEIKLOS PLANŲ, PLĖTROS PROGRAMŲ IR STRATEGIJŲ ĮGYVENDINIMAS

2011 m. vykdydama savo programą Inspekcija dalyvavo Valstybinėje saugaus eismo plėtros 2011–2017 metų programoje. Informacija apie Valstybinės saugaus eismo plėtros 2011–2017 metų programos priemonių vykdymą bus pateikta atskirai pagal Susisiekimo ministerijos 2012 m. vasario 6 d. rašto Nr. 2-615(52) nurodymą.

IV. PLANUOJAMI ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAU

1. Tęsti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 511 „Dėl institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo“ (Žin., 2010, Nr. 53-2613; 2011, Nr. 92-4374) patvirtintų priežiūros funkcijų optimizavimo principų ir priežiūros institucijų veiklos pagrindinių nuostatų įgyvendinimą.

2. Toliau įgyvendinti priemones, skirtas gerinti administracinių paslaugų teikimą, užtikrinti didesnę šių paslaugų prieinamumą, perkeliant jas į elektroninę erdvę, veiksmingiau taikyti vieno langelio principą.

3. Toliau įgyvendinti taupymo priemones, efektyviai ir taupiai naudoti skiriamas valstybės biudžeto lėšas, geriau išnaudoti informacines technologijas, plačiau taikyti elektroninius dokumentus ir kitas veiklos efektyvumą didinančias priemones.

4. Pasirengti pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai – stiprinti administracinius gebėjimus, atlikti parengiamuosius pirmininkavimo ES Tarybai darbus, pagal kompetenciją rengti Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai prioritetus ir kt.

5. Atliekant ūkio subjektų veiklos patikrinimus, tobulinti rizikos vertinimu pagrįsto ūkio subjektų priežiūros modelio diegimą, kontrolinių klausimynų naudojimą, įgyvendinti priemones, reikalingas tobulinti interesantų vienodo konsultavimo sistemą.

6. Tobulinti Inspekcijos veiklos srities teisinį reguliavimą, siekiant aiškesnio, paprastesnio, geresnio reglamentavimo, teikti atitinkamus siūlymus Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai.

7. Tęsti projekto „Ūkio subjektų, susijusių su kelių transportu, stebėsenos ir informavimo sistemos „Vektra“ sukūrimas“ įgyvendinimą, kad būtų laiku sukurtas Lietuvos vežėjų elektroninis registras ir keičiamasi duomenimis su kitų valstybių narių kompetentingomis institucijomis bei realizuoti kiti projekto tikslai.

8. Organizuoti viešojo transporto kelionės duomenų informacinei sistemai „Vintra“ kurti reikalingas priemones.

9. Mažinti riziką ir šalinti korupcijos prielaidas, vykdamas nuolatinę vykdomos veiklos stebėseną ir vertinimą.

10. Įgyvendinti Administracinės naštos ūkio subjektams nustatymo metodiką, vertinant teisės aktų projektus, numatančius naujus ar keičiančius galiojančius informacinius įpareigojimus ūkio subjektams.

11. Siekti, kad Inspekcijai skiriami asignavimai atitiktų veiklos apimtį, reikalingą vykdomos programos tikslams pasiekti, uždaviniams bei pokyčiams įgyvendinti, taip pat labiau naudotis ES struktūrinių fondų paramos lėšomis.

V. VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 36⁷ STRAIPSNIO 2 DALIES NUOSTATŲ ĮGYVENDINIMAS

Inspekcija, vykdydama jai pavestas ūkio subjektų priežiūros funkcijas ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu (Žin., 1999, Nr. 60-1945; 2006, Nr. 77-2975) (toliau – Viešojo administravimo įstatymas) nustatytus ūkio subjektų veiklos priežiūros principus, 2011 m. siekė užtikrinti, kad būtų laikomasi teisės aktų reikalavimų bei sumažinti prižiūrimų ūkio subjektų pažeidimų skaičių.

Atsižvelgę į Viešojo administravimo įstatymo 36⁷ straipsnio 2 dalies 1 punkto nuostatas informuojame, kad ūkio subjektų konsultavimas buvo viena prioritetinių 2011 m. Inspekcijos veiklos krypčių, todėl toliau įgyvendinant priemones, skirtas gerinti konsultavimo veiklą, Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2011 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 2B-265 pakeistas Ūkio subjektų konsultavimo Valstybinėje kelių transporto inspekcijoje prie Susisiekimo ministerijos tvarkos aprašas, patvirtintas Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2010 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 2B-556. Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2011 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. 2B-434 patvirtinta ir paskelbta viešosios konsultacijos statusą turinčio Teisės aktų, reglamentuojančių Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos veiklą ir įtvirtinančių atitinkamų priežiūros sričių reikalavimus, sąrašo nauja redakcija, interneto svetainėje paskelbtos 9 viešosios konsultacijos, taip pat, pagal vairavimo mokyklos paklausimą, parengta ir pateikta patvirtinta rašytinė konsultacija dėl teisės aktų nuostatų taikymo. Inspekcijos regionų departamentai 2011 m. organizavimo atitinkamo regiono vairavimo mokyklų pasitarimus siekiant paaiškinti aktualiausius vairavimo mokykloms klausimus bei nuo 2012 sausio 1 d. įsigaliojusius naujus reikalavimus.

Vadovaujantis Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašu, 2011 m. Inspekcijos interneto svetainės skyrius „Ūkio subjektų veiklos priežiūra“ buvo perkeltas į skyrių „Veikla“ ir tapo šio skyriaus sritimi.

Inspekcijos interneto svetainės skyriuose „Klausimai“, „Rašykite vadovybei“ ir elektroniniu paštu vkti@vkti.gov.lt bei pasitikiu@vkti.gov.lt visuomenei yra sudaryta galimybė pateikti klausimus, atsiliepimus, pranešimus. 2011 m. elektroniniu būdu kreipėsi 790 paklausėjų (5,5 proc. mažiau negu 2010 m.). Visuomenei aktualiausios temos yra susijusios su vairavimo mokymu (249 klausimai), kelių transporto veiklos reguliavimu (192 klausimai) ir kontrole (172 klausimai).

Įgyvendindama Viešojo administravimo įstatymo 36⁷ straipsnio 2 dalies 2 punkto nuostatas, Inspekcija 2011 metais atliko 721 ūkio subjekto patikrinimą, iš jų 694 planinius patikrinimus ir 27 neplaninius patikrinimus. Didžiausią skaičių – 571 – sudarė keleivius ir (ar) krovinius vežančių ir (ar) su pavojingų krovinių vežimu, jų pakrovimo ir (ar) iškrovimo bei laikinu sandėliavimu susijusių įmonių patikrinimai. Siekdama efektyvesnio kontrolės procedūrų atlikimo, Inspekcija 2011 m. dėjo pastangas, kad priežiūros funkcijos būtų atliekamos mažiausiomis sąnaudomis, kuo mažiau trikdančios prižiūrimų ūkio subjektų veiklą, todėl 2011 m. vidutinė atliktų ūkio subjekto patikrinimo trukmė buvo ne ilgesnė kaip dvi darbo dienos.

Informacija įgyvendinant Viešojo administravimo įstatymo 36⁷ straipsnio 2 dalies 3 punkto nuostatas pateikta šios ataskaitos skyriuje „2-asis programos tikslas“.

Įgyvendindami Viešojo administravimo įstatymo 36⁷ straipsnio 2 dalies 4 punkto nuostatas siūlome tobulinti šiuos teisės aktus:

1. Lietuvos Respublikos saugaus eismo įstatymą, nustatant įgaliojimus Inspekcijai dėl pirminio vairavimo mokymo įstaigų ir lengvųjų automobilių techninės būklės kontrolės ir gerinant teisinį reglamentavimą bei mažinant administracinę naštą ūkio subjektams – atsisakyti vairavimo instruktoriaus specialių kursų baigimo liudijimo (popierinio varianto, pereinant prie registro / sąrašo);

2. Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksą, nustatant atsakomybę vairuotojams, vairavusiems techniškai netvarkingą transporto priemonę, šias sankcijas susiejant su techninės būklės trūkumais, įtvirtintais Kelių eismo taisyklėse;

3. Reikalavimų vairavimo mokykloms aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2010 m. rugpjūčio 12 d. įsakymu Nr. 3-494, nes yra labai smulkmeniškias ir painus;

4. Vairuotojų pirminio mokymo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2010 m. rugpjūčio 12 d. įsakymu Nr. 3-493, nes yra labai smulkmeniškias ir painus;

5. Kelių eismo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950, tobulinant teisinį reglamentavimą bei mažinant administracinę naštą ūkio subjektams – atsisakyti vairavimo instruktoriaus specialių kursų baigimo liudijimo (popierinio varianto, pereinant prie registro / sąrašo);

6. Kelių transporto veiklos licencijavimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950, pakeičiant reikalavimą turėti kelių transporto priemonių stovėjimo vietą į reikalavimą kelių transporto priemones laikyti atitinkamose vietose ir numatyti atitinkamas sankcijas už šio reikalavimo nevykdymą;

7. Reikalavimus įmonėms, atliekančioms motorinių transporto priemonių ir jų priekabų privalomąją techninę apžiūrą, ir kvalifikacijos reikalavimų darbuotojams, patvirtintus Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. 3-375, aiškiau reglamentuojant vidaus kontrolės organizavimą techninių apžiūrų įmonėse atsižvelgiant į kontrolierių rizikos vertinimą;

8. Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų gamybos ir perdirbimo bei motorinių transporto priemonių, priekabų, kurioms uždrausta dalyvauti viešajame eisme, remonto ir techninės ekspertizės reikalavimus ir atlikimo tvarką, patvirtintą Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 2B-515, parengti naują redakciją, atskiriant kelių transporto priemonių ekspertų egzaminavimą, transporto priemonių ekspertizių atlikimą nuo teisės, suteikiančios atlikti kelių transporto priemonių ekspertizes, suteikimo;

9. Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų privalomosios techninės apžiūros atlikimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. 3-406, nustatant techninius reikalavimus ir techninės būklės vertinimo kriterijus.

Inspekcijos viršininkas

Vidmantas Žukauskas